

سوالات و پاسخنامه آزمون پایه دهم انسانی

۱- در کدام گزینه هر سه واژه درست معنا شده است؟

(۱) ضایع: تلف - فرج: گشایش - نمط: تیزی

(۲) مرقه: آسوده - خیل: دسته - غارب: میان دو کتف

(۳) سودا: هوس - گرده: بین دو چشم - طرب: شادی

(۴) فلق: غروب آفتاب - حضیض: فرود - نسیان: فراموشی

۲- با توجه به معنا، چند تا از واژه‌های زیر نادرست نوشته شده است؟

«فراغ: جدایی - تومن: اسب سرکش - ستوح: ملول - وقاht: بی‌شرمی - محیب: هولناک - مزیح: شوخی - هژیر: چابک - تلطّف: مهربانی»

(۴) یکی

(۳) دو تا

(۲) سه تا

(۱) چهار تا

۳- در کدام گزینه نام خالق اثری نادرست آمده است؟

(۱) مائدده‌های زمینی و مائدده‌های تازه: آندره ژید - ارزیابی شتابزده: جلال‌آل‌احمد

(۲) لطایف‌الطَّوایف: ناصرخسرو - گوشاواره‌ی عرش: سیدعلی موسوی گمارودی

(۳) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی - سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توosi

(۴) مثنوی معنوی: مولوی - اسرارالتوحید: محمد بن منور

۴- نقش دستوری کدام دو واژه‌ی مشخص شده در عبارت زیر یکسان است؟

«اگر که بیهده زیباست شب / برای چه زیباست / شب / برای که زیباست؟

شب و / رود بی‌انحنای ستارگان / که سرد می‌گذرد.

و سوگواران درازگیسو / بر دو جانبِ رود / یادآورِ دکام خاطره را / با قصیده‌ی نفس‌گیر غوکان / تعزیتی می‌کنند

به هنگامی که هر سپیده / به صدای هم‌آوازِ دوازده گلوله / سوراخ / می‌شود؟»

(۴) سپیده، بیهده

(۳) قصیده، سپیده

(۲) سرد، سپیده

۵- در کدام بیت، حذف فعل به قرینه‌ی لفظی را می‌توان یافت؟

(۱) سلسله‌ی موی دوست حلقه‌ی دام بلاست / هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست

(۲) گر برود جان ما در طلب وصل دوست / حیف نباشد که دوست دوست‌تر از جان ماست

(۳) گر بنوازی به لطف ور بگدازی به قهر / حکم تو بر من روان زجر تو بر من رواست

(۴) سعدی از اخلاق دوست هر چه برا آید نکوست / گو همه دشنام گو کز لب شیرین دعاست

۶- در کدام بیت نوع «عطف یا ربط» حرف «و» متفاوت است؟

(۱) خوش برانیم جهان در نظر راهروان / فکر اسب سیه و زین مغرق نکنیم

(۲) طبیب عشق منم باده ده که این مجعون / فراتت آرد و اندیشه‌ی خطاب برده

(۳) میر من خوش می‌روی کاندر سر و پا میرمت / خوش خرامان شو که پیش قد رعنای میرمت

(۴) تخم وفا و مهر در این کنه کشتهزار / آن گه عیان شود که بود موسوم درو

۷- کدام گزینه ابیات زیر را بر اساس وجود «منادا - جمله‌ی غیرساده - جایه‌جایی ضمیر» مرتب می‌کند؟

الف) دوش آن صنم چه خوش گفت در مجلس مغانم / با کافران چه کارت گر بت نمی‌پرستی

ب) سلطان من خدا را زلفت شکست ما را / تا کی کند سیاهی چندین درازدستی

ج) آن روز دیده بودم این فتنه‌ها که برخاست / کز سرکشی زمانی با ما نمی‌نشستی

(۱) ب، الف، ج (۲) الف، ج، ب (۳) الف، ب، ج

۸- در کدام گزینه هر دو آرایه به درستی به بیت نسبت داده شده است؟

(۱) از شرم قدت سرو فروماده به یک جای / وز رشک رخت ماه فتاده به تکاپوی: شخصیت‌بخشی، حس‌آمیزی

(۲) ناید سخنم در دل تو، ز آنکه به گفتار / نتوان ستدن قلعه‌ای از آهن و از روی: ایهام، مراءات‌نظری

(۳) ز آن است گل و نرگس رخسار تو سیراب / کز دیده روان کردهام از مهر تو صد جوی: مبالغه، استعاره

(۴) تا بوک سزاوار شوی دیدن او را / ای دیده تو خود را به هزار آب همی شوی: حسن‌تعمیل، تضمین

۹- مفهوم کدام بیت از دیگر ابیات دور است؟

(۱) همه عالم چو عکس صورت اوست / به جاز او کسی ندارد دوست (۲) در حقیقت به جاز تو نیست کسی / گرچه پوشیده‌ای لباس مجاز

(۳) چون تجلی است در همه کسوت / آشکار است در همه عالم (۴) به زبان شرح عشق نتوان گفت / که نمی‌گردد از بیان روشن

۱۰- در کدام دو مورد، مفهوم عبارت و بیت مقابل آن قرابت دارد؟

الف) از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی: بپرس هر چه ندانی که ذل پرسیدن / دلیل راه تو باشد به عزّ دانایی

ب) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پدیدار مکن: ز بدھا جهاندار تان یار بس / مگویید ز اندوه و شادی به کس

ج) همه کس را به سزا حق‌شناس باش: ندانی تو عوام‌الناس مردم / حقیقت راه دین را کرده‌اند گم

د) بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی: چشم امید به روی تو گشودن غلط است / روی پرگرد به راه تو نهادن غلط است

(۴) الف - ۵

(۳) ج - ۵

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

١١- «الإسلام يهتم بالتربيـة التي تقوم على أساس احـترام شخصيـة الأطفال من البنـين والبنـات على حد سواء»: إسلام ...

(١) به تربیت براساس احـترام به شخصیـت کوـدکان از جـمله دخـتران و پـسران به صورـت یکـسان اشارـه مـی کـند.

(٢) به تربیتی کـه براسـاس احـترام به شخصـیـت کـوـدکان از پـسران و دخـتران به صورـت یکـسان بـرپـاست، تـوجه مـی کـند.

(٣) به تربیتی کـه براسـاس احـترام به شخصـیـت کـوـدکان پـسر و دخـتر در حد مـساوـی بـنا شـده است، اهمـیـت مـی دـهد.

(٤) به تربیـت کـوـدکان و احـترام شخصـیـت آنـان اـز جـملـه پـسران و دخـتران کـه در حد مـساوـی پـاـبرـجـاست، اـهـتمـام مـی وـرـزـد.

١٢- «الإنسـان حين يعتمد على غيره لـن يـعـمـل عـمـلاـ هـاماـ، ولـكـن حين يـعـتمـد على نـفـسـه يـجـب أـن تـخـافـ مـنـهـ»: إنسـان ...

(١) وقتـی کـه بر دـیـگـرـی تـکـیـه کـنـد، هـرـگـزـ کـارـ مـهـمـی اـنجـام نـخـواـهـ دـاد، ولـی وقتـی کـه بر خـودـش تـکـیـه مـی کـنـد، بـایـد اـز او تـرسـید.

(٢) هـنـگـامـی کـه بر دـیـگـرـی اـعـتـمـاد مـی کـنـد، کـارـ مـهـمـی اـزـ پـیـشـ نـمـیـ بـرـد، ولـی اـگـرـ به خـودـش تـکـیـه کـنـد، مـیـ بـایـستـ اـز او بـتـرسـیـم.

(٣) اـگـرـ به غـيرـ خـودـش تـکـیـه کـنـد، کـارـ مـهـمـی اـزـ نـخـواـهـ دـاد، ولـی آـنـگـاهـ کـه بر خـودـش تـکـیـه مـیـ کـنـد، وـاجـبـ استـ کـه اـز او بـتـرسـیـم.

(٤) هـرـگـاهـ بـرـ دـیـگـرـانـ اـعـتـمـادـ مـیـ کـنـد، کـارـ خـاصـیـ اـنجـامـ نـخـواـهـ دـاد، ولـی آـنـگـاهـ کـه بر خـودـش تـکـیـه مـیـ کـنـد، وـاجـبـ استـ کـه اـز او بـتـرسـیـم.

١٣- عـيـنـ الـخطـأـ:

(١) «استطاعـت الطـالـبـاتـ فـي جـامـعـتـاـ أـن تـحـصـلـاـ عـلـى النـجـاحـ فـي الـامـتحـانـ!»: در دـانـشـجوـ توـانـسـتـندـ به مـوقـقـیـتـ در اـمـتحـانـ دـستـ يـابـنـدـ!

(٢) «فـاعـلـمـ يـاـ بـنـيـ أـنـ الصـلـاـةـ مـفـتـاحـ كـلـ خـيرـ!»: اـیـ پـسـرـکـمـ بـداـنـ کـه کـلـیدـ هـمـهـ خـوبـیـهـ نـماـزـ استـ!

(٣) «ما قـسـمـ اللهـ لـلـعـبـادـ شـيـئـاـ أـفـضـلـ مـنـ العـقـلـ!»: خـداـونـدـ چـیـزـیـ برـتـرـ اـزـ عـقـلـ بـرـایـ بـنـدـگـانـ تقـسـیـمـ نـکـرـدـهـ استـ!

(٤) «الـدـلـفـينـ رـفـعـ تـلـكـ المـرـأـةـ إـلـىـ الـأـعـلـىـ بـقـوـةـ كـثـيرـةـ!»: دـلـفـینـ باـ قـدرـتـ زـيـادـیـ، آـنـ زـنـ رـاـ بـهـ بـالـاـ بـرـدـاـ!

١٤- عـيـنـ الصـحـيـحـ:

(١) طـيـورـ: جـمـعـ التـكـسـيـرـ لـ«طـائـرـةـ»

(٢) إـسـتـهـلاـكـ: مـنـضـاذـ لـ«إـنـتـاجـ»

١٥- ما هو المـفـهـومـ الصـحـيـحـ للـبـيـتـ التـالـيـ؟

«از اـمـروـزـ کـارـیـ بـهـ فـرـدـاـ مـانـ / چـهـ دـانـیـ کـهـ فـرـدـاـ چـهـ گـرـددـ زـمانـ»

(١) لا تـأـكـلـ الـيـوـمـ خـبـزـكـ عـلـىـ مـانـدـةـ غـيرـكـ.

(٢) مـنـ سـأـلـ فـيـ صـغـرـهـ الـيـوـمـ أـجـابـ فـيـ حـيـاتـهـ غـدـاـ.

(٣) لا تـؤـخـرـ عـمـلـ الـيـوـمـ لـغـدـاـ.

١٦- ما هو السؤال المناسب للجواب التالي؟ «لَيْسَتْ غُرْفَتَنَا نَظِيفَةً وَ فِيهَا نَوَّاصِنُ».»

(١) لِمَذَا غُرْفَتُكُمْ نَظِيفَةً؟
(٢) مَا هِيَ الْمَشْكُلَةُ؟

(٣) أَيْنَ مُشْكَلَتِهِنَّ؟
(٤) هَلْ فِي الْغُرْفَةِ نَوَّاصِنُ؟

١٧- عَيْنُ الْخَبَرِ مَضَافًا:

(١) أَعْصَاءُ الْأُسْرَةِ يُشَاهِدُونَ فِلَمَا رَأَوْا.
(٢) إِنَّ حَيْوَانَ ذَكَرٍ يَكْشِفُ الْمَوَادَ الْمُخْدِرَةَ مِنْ دَاخِلِ الْبَضَائِعِ.

(٣) فَلَاحُوا الْقُرْبَةِ مُسْتَخِرِّجُو الْمَاءِ مِنْ بَئْرٍ وَسَطِ الصَّحَارَاءِ.

١٨- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْفَعْلُ الْمُزِيدُ مِنْ بَابِ إِفْتَاعٍ:

(١) سَنَكْشِفُ كُلَّ شَيْءٍ عَنْ قَرِيبٍ.
(٢) أَسْتَرْجِعُ الْكُتُبَ مِنْ صَدِيقِي.

(٣) النَّاسُ نَيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا إِنْتَهُوا.

١٩- عَيْنُ الْعَدَدِ فِي الْمَحْلِ الإِعْرَابِيِّ لـ «مُبْتَدَأ»:

(١) فِي الْفَرْقَةِ الثَّانِيَةِ سَرِيرٌ مَكْسُورٌ.
(٢) فِي مَدْرَسَتِنَا عَشَرَةُ مُكَيَّفَاتٍ.

(٣) يَلْعَبُ أَحَدَعَشَرَ لَاعِبًا فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدْمِ.
(٤) قَمَرٌ إِثْنَانِ حَوْلَ كُوكَبِ الْمَرِیْخِ.

٢٠- عَيْنُ مَا لِيْسَ فِيهِ نَائِبُ الْفَاعِلِ:

(١) الْأَوْحَادُ التَّحْذِيرِيَّةُ تُحَذِّرُ الْمُواطِنِينَ مِنْ حَفَرِ الْأَرْضِ.

(٢) الْبَئْرُ حُفَرَةٌ يُسْتَخْرُجُ الْمَاءُ أَوِ النَّفَطُ مِنْهَا.

(٣) نُقلَ النَّفَطُ عَبَرَ النَّاقِلاتِ إِلَى الْمَصَافِيِّ.

(٤) النَّفَطُ سَائِلٌ أَسْوَدٌ تُصْنَعُ أَشْيَاءً كَثِيرَةً مِنْهُ.

٢١- توجه به کدام ویژگی‌ها در انتخاب هدف، کامل‌تر شدن آن هدف را موجب می‌شود؟

(١) «با یک تیر چند نشان زدن» و «بی‌نهایت طلبی انسان»

(٢) «با یک تیر چند نشان زدن» و «متنوع بودن استعدادهای انسان»

(٣) «بی‌نهایت طلبی انسان» و «متنوع بودن استعدادهای انسان»

(٤) «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «اصلی و ضروری بودن اهداف»

٢٢- در خصوص آثار متأخر اعمال زشت، کدام وصف صحیح است و وضعیت گناهکاری که بهدلیل

سنت‌گذاری شخص دیگری مرتكب گناه می‌شود، چگونه است؟

(١) در پرونده اعمال فرد ثبت می‌شود، گرچه خود فرد از دنیا رفته باشد. - کم شدن از گناه عامل گناه

(٢) در دفتر اعمال انسان ثبت می‌شود و روز به روز بر عذاب وی می‌افزاید. - بدون کاستی از گناه عامل گناه

(٣) از درد و رنج‌های دنیا و بزرخ و رستاخیز متألم می‌شود. - کم شدن از گناه عامل گناه

(٤) با مرگ انسان پرونده اعمال مسدود می‌شود اما با فرا رسیدن قیامت انسان از آن‌ها آگاه می‌گردد. - بدون کاستی از گناه عامل گناه

٢٣- در چه صورتی انسان، علاوه بر قضای روزه باید یک مد گندم به فقیر بدهد؟

(١) به علت مشکل جسمی نتواند روزه بگیرد و تا رمضان آینده عمدًا قضای روزه را نگیرد.

(٢) روزه خود را سهواً به چیز حرامی مانند نسبت دروغ به خدا باطل کند.

(٣) به علت عذری، روزه نگیرد و با برطرف نشدن عذر، عمدًا قضای روزه را تا رمضان آینده نگیرد.

(٤) به طور سهوی و از روی سهل‌انگاری تا اذان صبح بر جنابت باقی بماند و تیم کند.

٢٤- مفهوم قابل برداشت از بیت مولوی که سروده است: «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن» در کدام مورد

به درستی آمده است؟

(١) توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم» نیست؛ بلکه باید حقیقتی قلبی باشد.

(٢) خداوند آینده‌ای را می‌بیند که انسان‌ها از آن بی‌اطلاع‌اند و به مصلحت‌هایی نظر دارد که انسان‌ها از آن ناگاهاند.

(٣) توکل، جانشین تبلی و ندانم‌کاری افراد نیست، بلکه کمک‌کننده به اهل همت و پشتکار است.

(٤) توکل بر خدا با خطر کردن، تفاوت بنیادین دارد و سبب اعتماد به نفس انسان می‌شود.

٢٥- با توجه به آیات ٤٥ تا ٤٨ سوره مبارکه واقعه، جمله «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟» از زبان چه کسانی است؟

(١) کسانی که کارهای زشت انجام می‌دهند و هنگام مرگ توبه می‌کنند.

(٢) جهنه‌میانی که در دنیا نماز نمی‌خوانند و از محرومان دستگیری نمی‌کردنند.

(٣) دوزخیانی که در دنیا مست و مغروف نعمت بودند.

(٤) تکذیب‌کنندگانی که روز جزا را انکار می‌کنند.

٢٦- شرط خانه کردن محبت خدا در دل انسان، چیست و در خصوص آن کدام اصطلاح اسلامی به کار می‌رود؟

(١) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. - جهاد

(٢) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از خدا را دارند و خداوند دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. - تبری

(٣) شیطان و امور شیطانی و هر چه را که ضد خداست را از دل بیرون کنیم. - تولی

(٤) شیطان و امور شیطانی و هر چه را که ضد خداست را از دل بیرون کنیم. - برائت

٢٧- مطابق با آیات قرآن کریم، شیطان اعمال چه کسانی را در نظرشان زینت می‌دهد و به‌وسیله کدام‌یک میان مردم، دشمنی ایجاد می‌کند؟

(١) گناهکاران - شراب

(٢) پشت‌کنندگان به راه حق - فریقتن با آرزوهای طولانی

(٣) گناهکاران - غافل ساختن از یاد خدا

(٤) پشت‌کنندگان به راه حق - بازداری از نماز و روزه

- ۲۸- ناگوار و هولناک بودن مرگ از دیدگاه الهیون برای چه کسانی است و مؤید آن کدام عبارت شریفه است؟
- (۱) زندگی را محدود به دنیا می‌دانند - «ما هی لَا حَيَاْتُنَا الدُّنْيَا»
(۲) زندگی را محدود به دنیا می‌دانند - «ما يُهِلُّكُنَا لِلَّدَهُ»
(۳) با کولهباری از گناه با مرگ مواجه می‌شوند - «ما هی لَا حَيَاْتُنَا الدُّنْيَا»
(۴) با کولهباری از گناه با مرگ مواجه می‌شوند - «ما يُهِلُّكُنَا لِلَّدَهُ»
- ۲۹- خداوند، وجوب کدام مسئلله بر مسلمانان را مصدق آمرزش و مهربانی خود نسبت به آنان می‌داند؟
- (۱) «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»
(۲) «يُدِينُنِّي عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيَهِنَّ»
(۳) «أَلَّذِينَ آتَمُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ»
(۴) «كُتُبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ»
- ۳۰- نیکوکاران و رستگاران در بهشت، خداوند را به سبب کدام امور، حمد و سپاس می‌گویند؟
- (۱) «حزن و اندوه را از آنان زدوده است» - «بے وعده خود وفا نموده است»
(۲) «حزن و اندوه را از آنان زدوده است» - «هر چه دل‌هایشان تمنا کند، آماده می‌بینند»
(۳) «هر چه دل‌هایشان تمنا کند، آماده می‌بینند» - «بے وعده خود وفا نموده است»
(۴) «همواره احساس طراوت و تازگی می‌کنند» - «آنان را از رنج و درماندگی دور کرده است»

31- Because I had nothing ... to do, I watched TV and played computer

games in my free time.

- 1) good   2) well   3) better   4) best

32- A strange thing happened to me this morning. I fell down while I ... off the bus.

- 1) has gotten   2) was getting   3) am getting   4) will get

33- Some languages are ... because they are spoken by a few people, so there will be nobody to use them

in the near future.

- 1) foreign   2) national   3) endangered   4) written

34- I decided to concentrate all my efforts on finding a ... place to study my lessons because I was going

to take an important final exam.

- 1) quieter   2) cleaner   3) drier   4) happier

35- I am sure you will soon learn about his bad ... . He is the sort of person you can never depend on.

- 1) choice   2) nature   3) skill   4) idea

36- Anyone traveling to a foreign country should make sure that he has the ... documents, or he will get

into trouble.

- 1) popular   2) wonderful   3) interesting   4) proper

In 1228, Scotland became the first European country where women gained the right to propose to a man they wanted to marry. Although this is still very rare, it is legal throughout Europe.

Wedding rings have traditionally been worn on the fourth finger of the left hand. It is believed that this practice started because the Romans called the vein located in this particular finger the vena amoris, or the vein of love, leading directly to the person's heart.

Although exchanging wedding rings comes from Rome, it was in 1477 that the Archduke Maximilian of Austria started the practice of giving a diamond engagement ring to one's fiancée.

Some people say that the wedding cake tradition comes from a custom practiced in the 18th century England, where a small loaf of bread was broken over the bride's head as she was leaving the church. Unmarried couples would collect the pieces of bread, hoping they would marry soon.

Some people divorce after only a few hours. Yet, the longest recorded marriage in the world lasted for 90 years and 291 days.

37- Which of the followings can be the best title for the above passage?

1) Fun Facts about Marriage	2) Good Customs about Marriage
3) Cake Tradition in England	4) Wedding Ceremony in Church

38- The wedding ring is worn on the fourth finger of the left hand because .... .

1) the Romans called it vena amoris	2) it best fits the wedding rings
3) the Romans recommended to put it on that finger	4) its vein connects love directly to the heart

39- In line 2, the underlined pronoun, “it” refers to .... .

1) the legal act that is rare in Europe
2) the right for women to propose to a man
3) the act that a man marries a woman
4) Scotland as the first country giving the women right to marry a man

40- According to the passage, all of the followings are true EXCEPT ....

- 1) the duration of the legal relationship between a husband and his wife is fixed
- 2) women in Scotland were the first to break the regulation that men must propose to a woman
- 3) the idea of giving wedding rings goes back to the Archduke Maximilian of Austria
- 4) it was a custom to break bread over the bride's head while she was leaving the church

m - عبارت گویای $A = \frac{mx+14}{mx+21}$ بهای $x=-7$ تعریف نشده است. در این صورت مقدار m کدام است؟

۲ (۲)
-۳ (۴)

-۲ (۱)
۳ (۳)

-۴۲ - اگر $x+y=2$ و $xy=2$ باشد، در این صورت حاصل $\sqrt{x^3+y^3}$ کدام است؟

۷ (۴)   ۴۵ (۳)   ۳ (۲)   ۹ (۱)

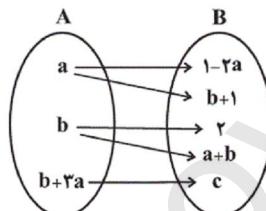
-۴۳ - در یک آزمون تستی ۱۰۰ سؤالی، هر پاسخ درست ۳ نمره مثبت و هر پاسخ غلط یک نمره منفی دارد. اگر دانشآموزی تعداد پاسخهای درستش ۵ برابر تعداد پاسخهای نادرستش باشد و نمره کسب شدهاش ۲۱۰ باشد، در این صورت او به چند سؤال پاسخ نداده است؟

۲۰ (۴)   ۱۵ (۳)   ۱۰ (۲)   ۵ (۱)

$$-۴۴ - \text{معادله } \frac{10}{x-3} - \frac{5(x-1)}{x-3} = -2 \text{ دارای ...}$$

(۱) بیشمار جواب است.
(۲) یک جواب مثبت دارد.
(۳) یک جواب منفی دارد.
(۴) فاقد جواب حقیقی است.

-۴۵ - اگر رابطه مقابله از A به B باشد، مقدار c کدام است؟

-۴۶ - در تابع خطی $f(x) = ax - 8$ اگر $f(3) = f(-2)$ باشد، در این صورت a کدام است؟

-۱۶ (۴)   ۱۸ (۳)   -۱۴ (۲)   ۶ (۱)

-۴۷ - یک شرکت تولیدی قیمت هر واحد کالای خود را $x-2000$ تومان در نظر گرفته است. X تعداد تولید روزانه شرکت میباشد. اگر هزینههای ثابت این شرکت روزانه ۵۰۰۰۰ تومان و همچنین هزینه تولید هر کالا ۸۰۰ تومان باشد، ماکسیمم سودی که روزانه نصیب شرکت میشود، چند تومان میباشد؟

(۱) ۳۱۰۰۰   (۲) ۳۶۰۰۰۰   (۳) ۷۲۰۰۰۰   (۴) ۷۷۰۰۰۰

-۴۸ - میانگین دادههای داخل و روی جعبه در نمودار جعبهای رسم شده برای دادههای ۷, ۱۳, ۱۵, ۱۸, ۱۲, ۹, ۳, ۲۱, ۷ کدام است؟

(۱) ۱۳/۲۸۵   (۲) ۱۳/۲۵   (۳) ۱۴/۲۵   (۴) ۱۴/۱۲

-۴۹ - واریانس شش داده آماری برابر ۴ و میانگین آنها ۲۱ است. اگر دادههای ۲۰, ۲۱, ۲۵, ۱۸, ۲۱, ۷ را به آنها بیافزاییم، انحراف معیار این داده کدام است؟

(۱) $\sqrt{5}$ (۲) ۵   (۳) $\sqrt{6}$ (۴) ۶

-۵۰ - اگر تعداد ۸ متغیر به متغیرهای نمودار راداری اضافه کنیم، زاویه بین پرهها $\frac{1}{3}$ برابر میشود. در حالت اول زاویه بین پرهها چند درجه بوده است؟

(۱) ۴۵   (۲) ۶۰   (۳) ۹۰   (۴) ۱۲۰

۵۱- کدام گزینه در رابطه با هزینه فرست نادرست می‌باشد؟

- ۱) قانون حیات انسانی این است که هر انتخابی مستلزم از دست دادن انتخاب یا انتخاب‌های دیگری است.
- ۲) انسان‌ها با انتخاب بهترین گزینه خود از نظر منابع، بهترین گزینه بعدی خود را از دست می‌دهند.
- ۳) هزینه فرست کشاورزی که گندم کاشته منابع کاشت توت‌فرنگی‌ای است که از دست داده است.
- ۴) در هزینه فرست، امکان انتخاب همزمان هر دو گزینه وجود داشته است.

۵۲- با توجه به جدول زیر که وضعیت بازار یک کالای خاص را نشان می‌دهد:

۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۰۰	قیمت (به ریال)
۱۵۰	۱۱۰	۹۰	۷۰	۴۰	عرضه (به کیلو)
۵۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۲۰	تقاضا (به کیلو)

(الف) قیمت تعادلی کدام است؟

(ب) در قیمت ۴۰۰ ریال بازار با چه وضعیتی رویه‌روست؟

(ج) واکنش بازار در قیمت ۱۰۰ ریال چه خواهد بود؟

(۱) الف) ۳۰۰، ب) کمبود تقاضا، ج) کاهش قیمت

(۴) الف) ۲۰۰، ب) کمبود عرضه، ج) ثبات قیمت

۵۳- جدول زیر نشانگر اقلام و خدمات تولیدی کشور فرضی B در طول یکسال است:

اگر ارزش تولید ماشین‌آلات، مواد غذایی، لوازم التحریر و کالاهای واسطه‌ای در این کشور به ترتیب ۳۵، ۲۶، ۲۶ و ۱۵/۵ میلیارد دلار

تولید خارجیان مقیم کشور ۱۷/۵ میلیارد دلار	تولید خارجیان مقیم کشور
هزینه استهلاک ۲۰٪ تولید ناخالص ملی	هزینه استهلاک
تولید اتباع کشور که در خارج اقامت دارند ۲۰/۵ میلیارد دلار	تولید اتباع کشور که در خارج اقامت دارند
ارزش ارائه خدمات ۵۰ درصد ارزش مواد غذایی	ارزش ارائه خدمات
جمعیت کشور ۵ میلیون نفر	جمعیت کشور

باشد و با توجه به جدول زیر:

(الف) تولید ناخالص ملی

(ب) تولید ناخالص داخلی سرانه

(ج) هزینه استهلاک

در این کشور به ترتیب کدام است؟

(۱) الف) ۸۹/۲ میلیارد دلار، ب) ۲۱,۷۰۰ دلار (ج) ۲۲/۳ میلیارد دلار

(۲) الف) ۹۰/۲ میلیارد دلار، ب) ۲۲,۷۰۰ دلار (ج) ۲۱/۷ میلیارد دلار

(۳) الف) ۹۰/۲ میلیارد دلار، ب) ۲۱,۷۰۰ دلار (ج) ۲۱/۷ میلیارد دلار

(۴) الف) ۸۹/۲ میلیارد دلار، ب) ۲۲,۷۰۰ دلار (ج) ۲۲/۳ میلیارد دلار

۵۴- کدامیک از عبارات زیر صحیح نیستند؟

(الف) بازار محصولاتی مانند ماکارونی عموماً انحصاری است.

(ب) در کشور ما شرکت توانیر به دلیل طبیعی، انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌رود.

(پ) تعمیر لوازم خانگی توسط افراد خانواده در منزل، به دلیل از بازار عبور نکردن در حسابداری ملی مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد.

(ت) عموماً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور به دست آورد.

(ث) اصول ۵۰ تا ۵۵ قانون اساسی به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب کننده و ناظر

بر حسن اجرای آن تأکید دارد.

۴) الف و ث

۳) پ و ب

۲) ب و ث

۱) الف و ت

۵۵- یک کارخانه تولید لبیات یک دستگاه تولیدی با قیمت ۶۵۰ میلیارد ریال و با عمر مفید ۲۶ سال خریداری می‌کند:

الف) هزینه استهلاک این دستگاه چقدر است؟

ب) اگر در سه سال آخر عمر این دستگاه، ۲۰ درصد از قیمت آن کاسته شود، هزینه استهلاک سال آخر عمر این دستگاه کدام است؟

(۱) الف) ۳۰ میلیارد ریال، ب)	(۲) ۲۵ میلیارد ریال، ب)	(۳) ۲۰ میلیارد ریال
(۴) الف) ۳۰ میلیارد ریال، ب)	(۵) ۲۵ میلیارد ریال	(۶) ۲۲ میلیارد ریال

۵۶- هر یک از توضیحات ارائه شده، به ترتیب، مربوط به کدام مرحله از پیدایش پول می‌باشد؟

- گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها و رونق دریانوری

- مشکل‌زا بودن تعیین قیمت‌ها و تبدیل آن‌ها به یکدیگر و پس انداز

- بی‌مبالاتی و سوء استفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم موجب شد تا دولتها تحولی در زمینه پول ایجاد کنند.

- اولین پول مورد استفاده توسط افراد

(۱) پول فلزی - تهاتر - پول کاغذی - کالاهای خاص و پر طرفدار در هر منطقه

(۲) پول کاغذی - مبالغه - پول کاغذی - کالاهای خاص و پر طرفدار در هر منطقه

(۳) پول فلزی - کالاهای خاص و پر طرفدار در هر منطقه - پول فلزی - تهاتر

(۴) پول کاغذی - کالاهای خاص و پر طرفدار در هر منطقه - پول فلزی - تهاتر

۵۷- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک نقدینگی کل مساوی چه چیزی بود؟

- بانک توسعه صادرات چه نوع بانکی محسوب می‌شود؟

- اوراقی که در فرآیند تأمین منابع مالی به عنوان تضمین صادر می‌شود، چه نام دارد؟

(۱) مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش - تخصصی - اوراق بهادر

(۲) مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش - تخصصی - اوراق خزانه

(۳) پول و شبه پول - سرمایه‌گذاری - اوراق خزانه

(۴) پول و شبه پول - سرمایه‌گذاری - اوراق بهادر

۵۸- کدام گزینه به ترتیب مبین پاسخ صحیح سوالات زیر می‌باشد؟

الف) کدام مورد از فعالیت‌های مختلف بانک‌ها محسوب می‌شود؟

ب) در کدام قرارداد اسلامی، بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین و یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند؟

(۱) خرید و فروش ارز - پرداخت بدھی مشتریان، ب) مشارکت مدنی

(۲) نقل و انتقال ارز - پرداخت بدھی مشتریان در صورت درخواست آنها، ب) مشارکت مدنی

(۳) الف) قبول امانت و نگهداری سهام و اوراق بهادر و اشیای گران قیمت مشتریان - خرید و فروش ارز، ب) مشارکت حقوقی

(۴) الف) خرید و فروش مسکوکات - نقل و انتقال وجوده در خارج از کشور، ب) مشارکت حقوقی

۵۹- هر یک از موارد زیر مرتبط با کدامیک از اسناد اعتباری است؟

الف) این اسناد به محض رویت بانک و بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت است.

ب) «سفرته» یکی از این اسناد است که بانک‌ها در مقابل اعطای وام از وام‌گیرنده درخواست می‌کنند.

پ) افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید اوراق مشارکت، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سرسید دریافت می‌کنند.

ت) صاحبان این نوع اسناد، مبلغ مورد نظر را در وجه خود یا هر کسی که مایل باشند، روی سند یادداشت می‌کنند.

۱) کوتاه‌مدت - بلندمدت - دیداری - بلندمدت
۲) دیداری - کوتاه‌مدت - بلندمدت - دیداری

۳) دیداری - بلندمدت - کوتاه‌مدت - بلندمدت - دیداری
۴) کوتاه‌مدت - کوتاه‌مدت - دیداری - بلندمدت

۶۰- ... از مهم‌ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است و ... به مثابة مهمترین عامل تولید به تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه به افزایش بهره‌وری نیروی کار و در پی آن افزایش ... منجر می‌شود.

۱) برنامه‌ریزی مناسب برای مقاومسازی اقتصاد - سرمایه - درآمد ملی

۲) برنامه‌ریزی مناسب برای مقاومسازی اقتصاد - انسان - درآمد سرانه

۳) برقراری سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی - سرمایه - درآمد سرانه

۴) برقراری سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی - انسان - درآمد ملی

۶۱- امروزه یکی از معیارهای بسیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا کدام است؟ و تولید ناخالص داخلی سرانه کشور سوئیس در سال ۲۰۱۵ چند دلار بوده است؟

۱) سطح توسعه‌یافتنی - بیش از ۸۰۶۷۵

۲) شکل نظام سیاسی - بیش از ۸۰۶۷۵

۳) سطح توسعه‌یافتنی - بیش از ۷۰۶۷۵

۴) شکل نظام سیاسی - بیش از ۷۰۶۷۵

۶۲- با توجه به جدول زیر، به ترتیب عبارات کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است و جای خالی را بدسترسی تکمیل می‌کند؟

		شاخص‌ها		کشورها
		نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر هزار تولد)	نرخ باسادی بزرگسالان (به درصد)	
تولید ناخالص داخلی سرانه (به دلار PPP ثابت سال ۲۰۱۱)				
نروژ / رتبه اول	الف			
موزامبیک / رتبه اول	۱۸۰	۶۱/۵	۱۰۰	ج
۱۰۷۰	ب			

الف) کدام ارقام به ترتیب، جاهای خالی جدول را به درستی تکمیل می‌کنند؟

ب) در مورد توسعه نمی‌توان گفت ...

ج) با مقایسه این دو کشور، چه نتیجه‌ای حاصل می‌شود؟

(۱) الف) ۲/۳، ۷۵/۴، ۶۲۴۴۸، ب) دستیابی به آن، علاوه بر رشد اقتصادی، مستلزم دستیابی به برخی شاخص‌های دیگر است. ج) هماهنگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است.

(۲) الف) ۲/۳، ۷۵/۴، ۶۲۴۴۸، ۵۰/۶، ب) هر توسعه‌ای را نمی‌توان رشد دانست. ج) سطح پایین توسعه در کشور موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور هماهنگی دارد.

(۳) الف) ۱۴/۴، ۷۵/۴، ۱۵۰۹۰، ب) با محاسبه شاخص **HDI** متوجه می‌شویم که کشورهای با درآمد سرانه مشابه، معمولاً توسعه انسانی مشابه نیز دارند. ج) با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد.

(۴) الف) ۱۴/۴، ۵۰/۶، ۱۵۰۹۰، ب) نتایج توسعه ممکن است در زمان طولانی‌تری به دست آید. ج) نروژ با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته در وضعیت شاخص‌های توسعه خود، بهبود نسبی ایجاد کند.

۶۳- هر یک از عبارات زیر با کدام مورد مرتبط است؟

- تقاضای کل اقتصاد را در کوتاه‌مدت مدیریت و تنظیم می‌کند.
- جایه‌جایی از کاری به کار دیگر
- متغیری انباره است.

۶۴- فعالیت دولت در بحث آموزش و پرورش

(۱) سیاست‌های مالی - بیکاری داوطلبانه - درآمد - وضع مقررات، سیاستگذاری و حکمرانی در اقتصاد

(۲) سیاست‌های مالی - بیکاری داوطلبانه - دارایی - عرضه کالاها و خدمات

(۳) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - بیکاری اصطکاکی - دارایی - عرضه کالاها و خدمات

(۴) سیاست‌های تثبیت اقتصادی - بیکاری اصطکاکی - درآمد - عرضه کالاها و خدمات

۶۴- توضیح ارائه شده در برابر کدام‌یک از اهداف اقتصادی دولت با آن هم خوانی ندارد؟

(۱) ثبات قیمت‌ها: دولت سعی می‌کند با در پیش گرفتن سیاست‌های مناسب، تورم را مهار و رشد قیمت‌ها را تثبیت کند.

(۲) اشتغال کامل: دولت با مدیریت خود، زمینه‌های کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال را فراهم می‌کند.

(۳) رشد و پیشرفت اقتصادی: دولتها سعی می‌کنند با افزایش اشتغال در بخش دولتی، رونق اقتصادی را نسبت به گذشته بیشتر کنند.

(۴) بهبود توزیع درآمد و ثروت: دولتها با توجه به ضرورت مقابله با فقر به طراحی و اجرای سیاست‌های محدود‌کننده ابعاد فقر در جامعه می‌پردازنند.

۶۵- با توجه به جدول مالیاتی زیر:

الف) مالیات و مانده خالص ماهانه کارمند الف با ۲۴ میلیون ریال درآمد در ماه کدام است؟

ب) اگر نرخ مالیاتی را ثابت و مطابق ردیف ۳ در نظر بگیریم تفاوت میزان مالیات ماهانه فرد الف با شخصی که ۶۰ میلیون ریال در ماه

ردیف	درآمد	نرخ محاسبه مالیات
۱	۱۰ میلیون ریال	درآمدہای تا ۱۰ میلیون ریال
۲	۲۰ میلیون ریال	با نرخ ۸ درصد
۳	۳۰ میلیون ریال	با نرخ ۱۲ درصد
۴	۴۰ میلیون ریال	با نرخ ۱۵ درصد
۵	۵۰ میلیون ریال	با نرخ ۱۸ درصد

درآمد دارد، کدام است؟

(۱) الف) ۲,۸۸۰,۰۰۰ ریال، ۲۱,۱۲۰,۰۰۰ ریال،

(ب) ۳,۳۲۰,۰۰۰ ریال

(۲) الف) ۲,۸۸۰,۰۰۰ ریال، ۲۱,۱۲۰,۰۰۰ ریال،

(ب) ۴,۳۲۰,۰۰۰ ریال

(۳) الف) ۲,۶۸۰,۰۰۰ ریال، ۲۰,۹۲۰,۰۰۰ ریال،

(ب) ۳,۳۲۰,۰۰۰ ریال

(۴) الف) ۲,۶۸۰,۰۰۰ ریال، ۲۰,۹۲۰,۰۰۰ ریال،

(ب) ۴,۳۲۰,۰۰۰ ریال

۶۶- چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

الف) کالاها و صنایع راهبردی و همچنین نوزاد معمولاً در همه کشورهای دنیا مشمول حمایت می‌شوند.

ب) «تاجر» یا «بازارگان» کسانی هستند که شغل آنها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است.

پ) واردات کالا به داخل کشور سبب می‌شود که مصرف‌کنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را بدست آورند.

ت) کالاها و خدماتی که تولید آن‌ها با در نظر گرفتن میزان سود، هزینه و بازار و ... انجام می‌شود محصولات راهبردی نام دارند.

ث) کشورها اغلب سیاست‌های تجاری یکسانی دارند و روابط اقتصادی بین آن‌ها فقط به تجارت بین‌الملل محدود نمی‌شود.

ج) در گذشته بهدلیل هزینه‌های تجارت تولیدکنندگان به ناچار همیشه اندازه محدودی کالا تولید و به بازارهای داخلی عرضه می‌کردند

و هرگز از تولیدات دیگران بهره نمی‌بردند.

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

۶۷- با توجه به متن زیر:

«سه کشور ایران، عراق و مصر در منطقه خاورمیانه قرار دارند و به تولید و فعالیت در صنعت می‌پردازنند. هر سه کشور به‌طور برابر از سرمایه و دانش فنی و نیروی کار برخوردارند و کالاهای کتان و برنج را تولید می‌کنند، با فرض قیمت‌های برابر، مصر ۵۰۰ تن برنج و ۸۰۰ تن کتان، ایران ۱۰۰۰ تن برنج و ۶۰۰۰ تن کتان و عراق ۳۰۰۰ تن برنج و ۱۰۰۰ تن کتان تولید می‌کنند.»

- با توجه به اصول مزیت مطلق و نسبی کدام مورد نادرست است؟

- اگر عراق به جای تولید برنج تمرکز خود را بر روی تولید کتان بگذارد، چه اتفاقی در آن جامعه می‌افتد؟

۱) ایران در تولید کتان مزیت مطلق دارد - منجر به تولید محصولات بهتر و با کیفیت‌تر می‌شود.

۲) مصر در تولید کتان نسبت به برنج مزیت نسبی دارد - منجر به تولید کمتر و بی‌کیفیت می‌شود.

۳) ایران در تولید کتان نسبت به برنج مزیت نسبی دارد - این کشور از تک محصولی بودن فاصله می‌گیرد.

۴) مصر در تولید برنج مزیت مطلق دارد - منجر به کاهش رفاه در این کشور می‌شود.

۶۸- کدام گزینه نادرست است؟

۱) در دوران صفویه، بی‌کفاوتی و عیاشی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد.

۲) در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکبارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

۳) زمانی که جوامع اروپایی با پشت سرگذاشتن مراحل اولیه انقلاب صنعتی در مسیر توسعه و پیشرفت‌های سریع قدم برمی‌داشتند، ایران به‌دلیل وضعیت خاص اجتماعی - سیاسی خود در مسیر نامناسب قرار گرفت و مدت‌ها از توسعه و تحول باز ماند.

۴) در دوره پایانی حکومت صفویه، حمله افغان و حتی کشورگشایی نادر و دست‌اندازی به اقتصاد هند، اقتصاد ایران را تضعیف و از کانون تحولات دور کرد.

۶۹- ضوابط اقتصاد جمهوری اسلامی ایران طبق اصل ۴۳ قانون اساسی کدام مورد را شامل نمی‌شود؟

۱) تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به‌منظور رسیدن به اشتغال کامل و قراردادن وسائل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند ولی وسائل کار ندارند.

۲) رعایت آزادی انتخاب شغل و عدم اجبار افراد به کاری معین و جلوگیری از بهره‌کشی از کار دیگری.

۳) تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی تا با افزایش تولید ناخالص داخلی، کشور به معیارهای توسعه نزدیک شود.

۴) تنظیم برنامه اقتصادی کشور به صورتی که فرد علاوه بر تلاش شغلی، فرصت و توان کافی برای خودسازی معنوی داشته باشد.

۷۰- صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

الف) رشد اقتصادی بیش از اینکه به رشد سرمایه انسانی وابسته باشد، بهتر است به رشد سرمایه فیزیکی و ارتقای قدرت تولید عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

ب) در اقتصاد بین‌المللی نمی‌توان وضعیتی را تصور کرد که هیچ تنشی برای کشور ایجاد نشود.

پ) هر چه منابع درآمدی کشور گوناگون‌تر باشد، مقاومت و در پی آن پیشرفت کشور کمتر می‌شود.

ت) افزایش صادرات نفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

۱) غ - ص - غ - ص   ۲) ص - غ - ص - غ   ۳) ص - غ - غ - ص   ۴) غ - ص - غ - غ

۷۱- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- الف) زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «فارسی میانه» تقسیم می‌شوند.
- ب) زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج و در شمال و شمال غربی ایران متداول بوده است.
- پ) منظومة «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» هر دو در اصل، شعر پهلوی‌اند.
- ت) آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط اوستایی نوشته شده است.
- ث) آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاها در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت درآمده بود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷۲- کدام‌یک از بیت‌های زیر به تمامی دارای «موازنہ» است؟

- الف) ای در زمانه راست نگشته مگوی کڑ / وی پخته ناشده به خرد خام کم گرای
- ب) از بهر زخم گاه چو سیمم همی گداز / وز بهر حبس گاه چو مارم همی فسای
- ج) گاهی به بانگ رعد همی نالی / گاهی به نور برق همی خندی
- د) آه از این جور و تطاول که در این دامگه است / آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود

(۱) الف - ج (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) الف - ب

۷۳- کدام عبارت نمی‌تواند از «تاریخ بیهقی» باشد؟

- ۱) در کوشک باغ عدنانی فرمود تا خانه‌ای برآورده خواب قیلوله را و آن را مزمل‌ها ساختند.
- ۲) مشرفی داشت، تا بیرون بودی با ندیمان انفاسش می‌شمردی و اینها می‌کردی.
- ۳) فلان خیلتش را بگویی تا ساخته آید که برای مهمی او را به جایی فرستاد.
- ۴) یا پیر! سخت نیکو گفتی و دلم بسوختی و دانم که بر تو ستم رسیده است و این از درد گفتی.

۷۴- کدام مصraig‌ها با یکدیگر هموزن هستند؟

- الف) مرا از ازل عشق شد سرنوشت
- ب) دیدم آن‌جا پادشاهی خسری جان‌پروری
- ج) راست بگو شمع رخت دوش کجا بود کجا
- د) خورشید چون افروزدم تا هجر کمتر سوزدم
- ه) بدین‌سان مهتری یابد هر آن‌کس
- و) چو صافی شد رود صافی به بالا

(۱) هـ - و (۲) الف - ب (۳) ج - د (۴) ب - ج

۷۵- الگوی قافیه در کدام بیت به شکل «صوت + صامت + صامت + حروف الحاقی» نیست؟

- (۱) ما ز یاران چشم یاری داشتیم / خود غلط بود آن‌چه می‌پنداشتیم
- (۲) آسوده خاطرم که تو در خاطر منی / گر تاج می‌فرستی و گر تیغ می‌زنی
- (۳) ما در خلوت به روی خلق ببستیم / از همه باز آمدیم و با تو نشستیم
- (۴) به غیر آنکه بشد دین و دانش از دستم / بیا بگو که ز عشقت چه طرف بریستم؟

۷۶- در کدام بیت حذف همزه وجود ندارد؟

- (۱) یا رب این نوگل خندان که سپردی به منش / می‌سپارم به تو از دست حسود چمنش
- (۲) برانداز بیخی که خار آورد / درختی بپرور که بار آورد
- (۳) جمالت آفتاب هر نظر باد / ز خوبی روی خوبت خوبتر باد
- (۴) عید آمد و ما خانه خود را نتکاندیم / گردی نستردیم و غباری نفشناندیم

۷۷- کدام گزاره راجع به شعر و نثر دوره سامانی درست است؟

- (۱) ترجمة تفسیر طبری نوشته محمد بن جریر طبری از آثار منثور این دوره است که به زبان عربی نوشته شده است.
- (۲) ناصرخسرو شیوه کسایی مروزی را در سروden قصاید تمام و کمال تعلیمی ادامه داد.
- (۳) شعر حکمی با رودکی قوت یافت و در این دوره به نهایت پختگی رسید.
- (۴) تاریخ الرسل و الملوك نوشته ابوعلی بلعمی در ابتدا به زبان عربی بود و راجع به اطلاعاتی در مورد تاریخ ایران است.

۷۸- کدام عبارت درباره متن زیر نادرست است؟

«پادشه باید که تا به حدتی خشم بر دشمنان مراند که دوستان را اعتماد نماند.

آتش خشم اول در خداوند خشم اوفتند پس آن‌گه زیان به خصم رسد یا نرسد.»

- (۱) کاربرد تاریخی فعل
- (۲) استفاده از تشییه، سجع، تضاد
- (۳) کاربرد «را» در معنای حرف اضافه
- (۴) تأکید بر پرهیز از مجازات دشمن

۷۹- توضیح یادشده در مقابل کدام بیت با شعر آن مطابقت ندارد؟

- (۱) تابش جان یافت دلم وا شد و بشکافت دلم / اطلس نو بافت دلم دشمن این رنده شدم (تکرار منظم موسیقی و همسویی وزن و عاطفه)
- (۲) این همه دلبندی و خوبی تو را / موضع ناز است و غرور ای صنم (شادی و نشاط درونی)
- (۳) چون بوده گذشت و نیست نابوده پدید / خوش باش غم بوده و نابوده مخور (غم و اندوه)
- (۴) که شد شاه با لشکر از بهر رزم / شما کهتری را مسازید بزم (وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه)

۸۰- تعداد هجاهای کشیده و ازهای کدام گزینه به ترتیب با تعداد هجاهای کشیده و ازهای «روزشمار - رفتارگرای - سلوک» برابر است؟

۲) شادباش - کارشناس - دوام

۱) نیشدار - سوار - داستان

۴) زادگاه - گناه - پیچ گوشتی

۳) سردار - برف پاک کن - بادبیزن

۸۱- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

۱) شهر آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی بهشمار می‌رفت.

۲) یونان در عهد باستان بهویژه در عصر شکوفایی مردم سالاری در آتن شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود.

۳) حکومت مقدونیان بر یونان تا زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد، ادامه یافت.

۴) معبد پارتون در آکروپولیس اسپارت قرار دارد.

۸۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام دوره تاریخی می‌شود؟

الف) ابداع تیر و کمان و ابزارهای ترکیبی

ب) ابداع خط و نگارش

ج) گسترش استفاده از غار

د) آغاز روستانشینی

۱) دوره میان‌سنگی - دوره مفرغ - دوره نوسنگی - دوره مفرغ ۲) دوره میان‌سنگی - دوره پارینه سنگی - دوره نوسنگی

۳) دوره پارینه سنگی - دوره میان‌سنگی - دوره نوسنگی - دوره پارینه سنگی ۴) دوره میان‌سنگی - دوره مفرغ - دوره مفرغ

۸۳- تعداد عبارات نادرست در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) تاریخ از جمله علمی است که پیشینه بسیار کهنی دارد و پیشینه تاریخ‌نگاری به پیش از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش برمی‌گردد.

ب) اساس شیوه تاریخ‌نگاری نوین، بر دسترسی به استاد و مدارک دولتی و داستان پردازی بوده است.

ج) مردمان میان رودان و یونان باستان، در تنظیم و تدوین گاهشماری پیشگام بودند.

د) در دوره ساسانیان، گاهشماری اوستایی که گاهشماری دینی زرتشیان محسوب می‌شد، در ایران رایج گردید.

ه) نخستین گام باستان‌شناسان، حفاری برای بیرون آوردن آثاری است که در دل خاک بوده است.

و) سنگ پارمو از آثار باستانی مربوط به پادشاهی کهن مصر می‌باشد.

۱) چهار ۲) یک ۳) دو ۴) سه

۸۴- چه تعداد از موارد زیر نادرست می‌باشد؟

- در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد.

- ایرانیان در عصر باستان همچون یونانیان و رومیان تبحر زیادی در نوشتن کتاب‌های تاریخی داشتند.

- سنگ نوشته داریوش یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم می‌باشد که شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.

- محتوای خدای نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آنها با واقعیات تاریخی منطبق نیست.

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) یک

-۸۵- بهترتبیب هر کدام از موارد زیر مرتبط با موارد کدام گزینه می‌باشد؟

- الف) کورش فرمان داد تا ماجرای فتح صلح آمیز این شهر را بر لوحی استوانه‌ای از گل رس بنویسنده.
- ب) کورش دوم با جلب حمایت بزرگان مادی، این پادشاه مادی را از میان برداشت و پادشاهی هخامنشیان را بنیان نهاد.
- پ) این پادشاه هخامنشی در آستانه حمله اسکندر مقدونی به ایران، به دست یکی از خدمتکاران کاخ شاهی به قتل رسید.
- ت) در زمان این پادشاه، اسکندر با سپاهی بسیار قوی، آموزش دیده و تشنۀ قتل و غارت به ایران تاخت.

- ۱) بابل - آستیاگ - اردشیر دوم - داریوش دوم
۲) مصر - هووخشتر - اردشیر دوم - داریوش اول
۳) مصر - هووخشتر - اردشیر سوم - داریوش سوم

-۸۶- کدام گزینه بهترتبیب تکمیل کننده جاهای خالی زیر می‌باشد؟

- در حدود ۲۰۰۰ ق.م. طایفه‌های بیابانگردی به شبه جزیره ... آمدند و احتمالاً تحت تأثیر تمدن ... شهرهایی برپا کردند که مهمترین آن‌ها ... نام داشت و پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت - شهر آتن به رهبری ... به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

- ۱) یونان - مینسنی - مینسنوس - پریکلس
۲) یونان - مینسنی - مینسنوس - پریکلس
۳) روم - مینسنی - مینسنوس - اسکیلاکس

-۸۷- بهترتبیب کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی زیر می‌باشد؟

- الف) در زمان پادشاهی ... حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد.
- ب) نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های ... بود که به حکومت مرکزی اشکانی، مالیات و نیروی نظامی می‌دادند.
- پ) ... با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد.

- ت) ... در سال ۱۲۹ ق.م. بر سپاه آنتیوخوس هفتم پیروز شد و سلوکیان را از ایران بیرون راند.

- ۱) شاپور یکم - مستقل - مهرداد دوم - اردوان چهارم
۲) قباد یکم - نیمه مستقل - مهرداد یکم - فرهاد دوم
۳) شاپور یکم - مستقل - مهرداد یکم - اردوان چهارم - مهرداد دوم - فرهاد یکم

-۸۸- صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارت‌های زیر بهترتبیب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- الف) برخی از شاهان اشکانی تصویر آتشدانی را که نشانه گرایش آنان به کیش بودایی بود، بر روی سکه‌های خود نقش کرده‌اند.
- ب) یکی از شاهان سلسله اشکانی به نام بهرام دوم دستور داد متون پراکنده اوستا گردآوری شود.

- پ) در عهد باستان و مخصوصاً در زمان ساسانیان، برای فرزندان توده مردم از قبیل کشاورزان، پیشه‌وران و صنعتگران، این امکان فراهم نبود که در مدارس درس بخوانند.

- ت) قالی بهارستان که اعراب مسلمان در دوره ساسانیان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند، شهرت بسیار دارد.

- ث) کورش در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی ساخته شود.

- ۱) ص - غ - ص - غ - ص   ۲) غ - ص - ص - غ - ص   ۳) غ - ص - ص - غ - ص   ۴) ص - ص - غ - غ - ص

-۸۹- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- (الف) براساس شواهد باستانی، کدام سکونتگاه‌ها از مراکز عمده تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند؟
(ب) در استناد حقوقی و قضایی اسلام، سندها و تعهدات با سوگند بر کدام الهه ضمانت می‌شود؟
(ج) کدام شهر از شهرهای اسلام، احتمالاً بر جای خرم‌آباد کنونی قرار داشته است و به چه دلیل فرمانروایان سومری و اکدی پیاپی به سرزمین‌های ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند؟
(د) دین و اعتقادات مردم اسلام به چه صورت بوده است؟
- (۱) جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - نپیراسو - اشنان، بهدلیل مجاورت حکومت اسلام با همسایگان بین‌النهرین خود - در اسلام باستان، کاهنان بزرگ، آداب و تشریفات دینی را زیر نظر الهه‌های مادر به جای می‌آوردند.
(۲) جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - الهه ناروندی - سیمیش، بهدلیل نیازمند بودن اقتصاد بین‌النهرین به منابع طبیعی و معدنی فلات ایران - ایلامیان الهه‌های مادر را به عنوان مادر خدایان می‌پرستیدند و برای آنان معابدی ساخته بودند.
(۳) شوش و چرامیش در خوزستان - الهه ناروندی - اشنان، بهدلیل نیازمند بودن اقتصاد بین‌النهرین به منابع طبیعی و معدنی فلات ایران - اینشوشیناک در مقام رفیعی نسبت به الهه‌های مادر در سلسه مراتب خدایان قرار می‌گرفت.
(۴) شوش و چرامیش در خوزستان - نپیراسو - سیمیش، بهدلیل مجاورت حکومت اسلام با همسایگان بین‌النهرین خود - به عقیده مردم اسلام قدیم، خدایان دارای نیروی مأمور اطیبی بودند که آنان را بر انجام هر کاری توانا می‌ساخت.

-۹۰- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سوالات زیر می‌باشد؟

- (الف) استفاده از فیل در جنگ‌ها از جمله ابتكارات نظامی کدام سلسه بود؟
(ب) در ایران باستان شکل غیر رسمی قضاوت را اغلب چه کسانی بر عهده داشتند؟
(پ) کدام گروه جزء نجای درجه دوم بودند؟
(ت) سکه روپرتو متعلق به چه دوره‌ای است؟
- (۱) اشکانیان - روحانیون زرتشتی - صاحب منصبان عالی رتبه سیاسی - اشکانی
(۲) ساسانیان - بزرگان خانواده‌ها و قبایل - صنعتگران و جنگاوران - اشکانی
(۳) ساسانیان - ریش‌سفیدان - دبیران و منجمان - هخامنشی
(۴) اشکانیان - قضاط منصوب از سوی شاه - موسیقی‌دانان و دهقانان - هخامنشی

-۹۱- گام پنجم و دوم در مراحل پژوهش جغرافیا به ترتیب مبین کدام گزینه است و سنجش از دور و

جغرافیای رفتاری و فرهنگی از کدام علوم برای پاسخ به سوالات خود کمک می‌گیرند؟

- (۱) پژوهشگر در این مرحله باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد. - در این مرحله، پژوهشگر روش کتابخانه‌ای را در تمامی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌دهد. - هندسه، جامعه‌شناسی
(۲) پژوهشگر اطلاعات مرتبط با پژوهش را حفظ می‌کند و تجزیه و تحلیل اطلاعات را آغاز می‌کند. - مطالعهٔ سابقه، پیشینهٔ مسئله و نتایج پژوهش دیگران در این مرحله مورد نیاز پژوهشگر است. - رئومورفوژوژی، روان‌شناسی
(۳) در صورتی که فرضیه‌های پژوهشگر رد شود، پژوهشگر نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بیهووده پنداشد. - پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه کند. - علوم فضایی، انسان‌شناسی
(۴) پژوهشگر ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد. - فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و نتایج پژوهشی دیگر جغرافی دانان بستگی دارد. - علوم فضایی، جمعیت‌شناسی

-۹۲- مجموعه کدام‌یک از ارزش‌های زیر، قدرت‌های جهانی را متوجه خلیج فارس کرده است؟

- (۱) دارا بودن ارزش سیاسی و فرهنگی - بزرگ‌ترین منبع انرژی خاورمیانه - قرار گرفتن در قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی خاورمیانه - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا
(۲) بزرگ‌ترین منبع انرژی خاورمیانه - درآمد ناشی از فروش فرآورده‌های نفتی - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آسیا، اروپا، آمریکا - دارا بودن حدود ۶۶ درصد از ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد از ذخایر گاز طبیعی
(۳) بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان - حفظ کردن اهمیت خود به عنوان حلقاتی از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت - قرار گرفتن در قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام - درآمد ناشی از صدور و فروش نفت خام
(۴) دارا بودن ارزش نظامی و سیاسی - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا - در خود جای دادن ۷۶ درصد از ذخایر نفت جهان - حفظ کردن اهمیت خود به عنوان حلقاتی از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت

۹۳- هر یک از توضیحات زیر، اشاره به کدام یک از مناطق و سرزمین‌های کوهستانی کشور ایران می‌کند؟

الف) رودهای چالوس و هراز در این دامنه‌ها، جریان دارند.

ب) رشته کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را در برگرفته است.

ج) در آن، رشته کوه‌های بشاغرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد.

د) بخشی از ناهمواری‌های این منطقه، توده‌های نفوذی آذربین می‌باشد.

۱) منطقه کوهستانی آذربایجان - منطقه کوهستانی تالش - کوه‌های شمال خراسان - منطقه کوهستانی غربی

۲) منطقه کوهستانی تالش - منطقه کوهستانی آذربایجان - منطقه کوهستانی غربی - کوه‌های شمال خراسان

۳) منطقه کوهستانی البرز - منطقه کوهستانی آذربایجان - کوه‌های شرق و جنوب شرقی - منطقه کوهستانی مرکزی

۴) منطقه کوهستانی البرز - منطقه کوهستانی تالش - کوه‌های شرق و جنوب شرقی - کوه‌های شمال خراسان

۹۴- با توجه به شکل زیر، این تصویر مربوط به کدام دشت می‌باشد و علت پیدایش آن چه می‌باشد؟

۹۵- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) ویژگی فیزیکی بهخصوص توده هوا که در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان می‌باشد، چیست؟

ب) جهت نفوذ به کشور توده هوای مرطوب موسمی و گرم و خشک به ترتیب کدام می‌باشند؟

ج) رابطه فشار بخار آب با هوا به چه صورت است؟

۱) دما و رطوبت - جنوب شرق، جنوب غرب - هر چه فشار بخار آب بیشتر باشد، هوا شرجی‌تر می‌شود.

۲) دما و رطوبت - جنوب غرب، جنوب شرق - هر چه فشار بخار آب کمتر باشد، هوا مرطوب‌تر است.

۳) فشار و دما - جنوب غرب، شرق - هر چه فشار بخار آب بیشتر باشد، از شدت رطوبت هوا کاسته می‌شود.

۴) فشار و رطوبت - شرق، جنوب غرب - هر چه فشار بخار آب کمتر باشد، به شدت رطوبت هوا افزوده می‌شود.

۹۶- کدام گزینه با عبارت مقابل خود هم خوانی ندارد؟

۱) عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی در سواحل مکران: (محدود سازی ساخت و توسعه بنادر در این سواحل)

۲) در این قله دریاچه‌های کوچک وجود دارند که آب آن‌ها از ذوب برف‌ها تأمین می‌شود اما به دلیل سرمای ناشی از ارتفاع اغلب موقع سال یخ بسته

است: (قله بعضی از کوه‌های آتش‌فشاری مانند سبلان)

۳) احداث سدهای متعدد: (یکی از دلایل خشک شدن دریاچه ارومیه)

۴) آلاینده‌های شیمیایی شامل مواد آلی، معدنی و رادیواکتیو: (آلاینده‌هایی که دریاهای ایران را تهدید می‌کند)

۹۷- ساختمان جمعیت، چه چیزی را مورد بررسی قرار می‌دهد و اطلاع از کدام موارد در هر کشوری از موارد قابل توجه برنامه‌ریزان است؟

۱) ساختمان یا ترکیب جمعیت - اطلاع از تحقق برنامه‌های اجتماعی

۲) ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت - اطلاع از وضعیت سنی و جنسی جمعیت

۳) ساختمان یا ترکیب جمعیت - اطلاع از وضعیت سنی و جنسی جمعیت

۴) ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت - اطلاع از تحقق برنامه‌های تأمین اجتماعی

۹۸- صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) در شهرهای شطرنجی، یک شبکه مستطیل شکل از راههای ارتباطی، زمینهای شهر را به میدان اصلی متصل می‌کند.

ب) واحد اداری کشور، وزارت کشور و واحد اداری دهستان، دهیاری می‌باشد.

ج) در سال ۱۳۹۵ طبق گزارش مرکز آمار ایران منظور از شهر هر یک از نقاط جغرافیایی است که دارای مصوبه هیئت دولت و شهرداری می‌باشد.

د) نقش سکونتگاه در طول زمان ممکن است تغییر کند ولی به هیچ عنوان توسعه و تکامل نمی‌باشد.

۱) ص - ص - غ - ص   ۲) ص - غ - غ - ص   ۳) غ - ص - غ - ص   ۴) غ - غ - ص - غ

۹۹- به ترتیب کدام صنایع در تولید ناخالص داخلی، اقتصاد و امنیت غذایی و کدام بخش در تجارت، تحقیق، توسعه و بهره‌وری نقش مهم و سهم قابل توجهی دارد و استان خراسان رضوی در تولید سالانه کدام میوه از استان‌های اصلی تولیدکننده است؟

۱) باگداری و دامداری - بخش صنعت - انگور و پرتوال

۲) باگداری و دامداری - بخش کشاورزی - سیب درختی و انار

۳) صنایع غذایی - بخش کشاورزی - سیب درختی و انگور

۴) صنایع غذایی - بخش صنعت - انگور و انار

۱۰۰- پاسخ صحیح هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) ایران به چه دلیلی از نظر تجارت قدمت دارد؟

ب) بیشترین شاغلان بخش معدن در کشور ما، مربوط به کدام استان‌ها می‌باشد؟

ج) در چه صورت همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی توسعه یابند؟

د) صنایع مربوط به فلزات اساسی، بخش زیادی از کدام صادرات کشور را پوشش می‌دهد؟

۱) جایگاه تجارت ایران در تولید ثروت - یزد و اصفهان - اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار بگیرد. - صادرات صنایع ماشینی

۲) موقعیت استراتژیکی ویژه - یزد و کرمان - اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار بگیرد. - صادرات غیرنفتی

۳) عبور جاده ابریشم و راه ادویه - اصفهان و اراک - اگر در استفاده از منابع طبیعی، بر پردازندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور، توجه شود - صادرات صنایع ماشینی

۴) تجارت انسان به صورت پایاپای - خوزستان و فارس - اگر در استفاده از منابع طبیعی، به پردازندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور، توجه شود. - صادرات غیرنفتی

۱۰۱- پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، ... می‌شوند و ... را برای کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند ... هستند.

۱) معنadar - ارزش‌ها و هنجارهایی - پدیده‌های طبیعی

۲) مستقل - فرسته‌ها و محدودیت‌هایی - پدیده‌های طبیعی

۳) مستقل - ارزش‌ها و هنجارهایی - کنش اجتماعی

۴) معنadar - فرسته‌ها و محدودیت‌هایی - کنش اجتماعی

۱۰۲- پدیده‌های تکوینی ... و این جمله که شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد، مطابق با کدام نمودار است؟

۱) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد می‌کند و به واسطه این ایجاد کردن، به جهان اجتماعی → جهان اجتماعی

۲) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد می‌کند و به واسطه این ایجاد کردن، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان ماورای طبیعی → جهان اجتماعی

۳) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

۴) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی

۱۰۳ - عبارات کدام گزینه در ارتباط با لایه‌های جهان اجتماعی به ترتیب صحیح و غلط می‌باشد؟

- (۱) با حذف شدن بخش‌هایی از جهان اجتماعی که به آسانی حذف می‌شوند، جهان اجتماعی تداوم پیدا نمی‌کند. - لایه‌های سطحی، همیشه در معرض تغییر هستند.
- (۲) لایه‌های عمیق تأثیرات همه جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند. - تغییر برخی از هنجارها و نمادها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های انسان‌ها نسبت به جایگاه خویش در اصل جهان، از عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آید. - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی در عین حال که تغییر بیشتری دارند، نقش اساسی و حیاتی نیز دارند.
- (۳) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر هنجارهای اجتماعی تأثیر می‌گذارند. - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی در عین حال که نقش حیاتی ندارند، امکان تغییر بیشتری نیز دارند.

۱۰۴ - کدام گزینه در ارتباط با ضربالمثل (همه راهها به رم ختم می‌شوند) صحیح می‌باشد؟

- (۱) جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند.
- (۲) هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.
- (۳) همه جهان‌های اجتماعی، شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا بزرگسالی پیدا می‌کند.
- (۴) برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، مسیر مختلفی را می‌پیمایند و زمان طولانی دوام می‌آورند.

۱۰۵ - چه تعداد از عبارات زیر در ارتباط با جهان متعدد صحیح نمی‌باشد؟

- الف) در جهان متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی انسان را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند.
- ب) در جهان متعدد، به علت رواج کنش‌های حسابگرانه متعطف به دنیا، هیچ گونه قداستی وجود ندارد.
- ج) در جهان متعدد، داوری درباره امور فراتجری به دانشمندان تجربی سپرده می‌شود و به این روند عقلانیت ذاتی گفته می‌شود.
- د) گسترش عقلانیت ابزاری از تبعات جهان اجتماعی متعدد است.
- ه) جهان متعدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط علوم تجربی و تکنولوژی بر این عالم و انسان گام برمی‌دارد.

(۱) دو   (۲) سه   (۳) چهار   (۴) یک

۱۰۶ - کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟
- ب) مردم چگونه می‌توانند فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش دهند؟
- ج) دیدگاه جهان‌هایی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، نسبت به عقاید و ارزش‌های اجتماعی چیست؟
- (۱) در برتو آرمان‌های آن جهان اجتماعی - با عمل کردن به آرمان‌های خود - فقط می‌توانند بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن را بشناسند.
- (۲) در پرتو آرمان‌های آن جهان اجتماعی - با سخن گفتن درباره حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها - راهی برای داوری درست و غلط بودن آن‌ها ندارند.
- (۳) با رعایت حق و مقابله با واقعیت‌های باطل - با سخن گفتن درباره حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها - آن‌ها پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی و واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند.
- (۴) با رعایت حق و مقابله با واقعیت‌های باطل - با عمل کردن به آرمان‌های خود - از شناسایی بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها ناتوانند.

۱۰۷ - هر یک از موارد زیر حاکی از ارتباط کدام جهان با دیگری است و بازتولید کدام جهان اجتماعی با مشکل مواجه می‌شود و منظور از

عبارت «هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی جهان متعدد سازگاری داشته باشد»، چه می‌باشد؟

الف) یک انسان باتفاق، جهانی را تغییر می‌دهد.

ب) در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی مردم متفاوت است.

ج) جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود.

(۱) جهان طبیعی با جهان نفسانی، جهان طبیعی با جهان اجتماعی، جهان اجتماعی با جهان نفسانی - هر جهان اجتماعی که نتواند از طریق آموزش،

عقاید و ارزش‌های خود را به‌گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آن‌ها اتفاق نشوند. - هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه رشد همان هویت را فراهم می‌آورد.

(۲) جهان نفسانی با جهان اجتماعی، جهان طبیعی با جهان نفسانی، جهان اجتماعی با جهان طبیعی - هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد. - هویت فرهنگی جهان متعدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است.

(۳) جهان نفسانی با جهان اجتماعی، جهان طبیعی با جهان اجتماعی، جهان اجتماعی با جهان نفسانی - هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد. - هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه رشد همان هویت را فراهم می‌آورد.

(۴) جهان طبیعی با جهان نفسانی، جهان طبیعی با جهان اجتماعی، جهان اجتماعی با جهان طبیعی - جامعه‌ای که برخلاف عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای جامعه کل حرکت کند. - هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

۱۰۸ - صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند.

ب) مادامی که هویت اجتماعی افراد مورد قبول مرزهای جهان اجتماعی قرار بگیرد، تغییرات هویتی افراد و گروهها با هویت جهان اجتماعی سازگار است.

ج) بحران هویت فرهنگی در جایی اتفاق می‌افتد که در جهان اجتماعی، عقاید و ارزش‌ها ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدنهند.

د) تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدنهند.

۱) ص - غ - ص   ۲) غ - ص - غ   ۳) غ - غ - ص   ۴) ص - غ - ص

۱۰۹ - هر یک از پیامدهای زیر نتیجه کدامیک از عوامل می‌باشد؟

الف) گرفتار شدن انسان به اضطراب و تشویش در این جهان اجتماعی

ب) پدید آوردن آثاری همچون بازگشت به خویشن

ج) تأمل و بازبینی نظریات پیشین نظریه پردازان غربی

۱) جامعه خود باختهای که مانع از آشنایی انسان با حقیقت جهان شود. - اساطیری نبودن هویت فرهنگ جوامع اسلامی از دیدگاه مستشرقان - در آمدن جامعه ایران به صورت قلب تپنده جامعه اسلامی

۲) جهان اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند. - نقد رویکرد تقلیدی بر فرهنگ غرب و هویت کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد. - گستردن افق جدید بر روی اندیشمندان، با حیات معنوی اسلام

۳) جهان اجتماعی که از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند. - نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد. - گستردن افق جدید بر روی اندیشمندان با وقوع انقلاب اسلامی

۴) جهان اجتماعی که فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند. - توحیدی نبودن هویت فرهنگ جوامع اسلامی از دیدگاه مستشرقان - درآمدن جامعه ایران به صورت قلب تپنده جامعه اسلامی.

۱۱۰ - ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با ... تعقیب می‌کند و ... از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شود.

۱) اتکا به دانش و فناوری و با تأکید بر استقلال - جمیعت و فرهنگ

۲) گسترش شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌دارانه - سیاست و اقتصاد

۳) اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی - فرهنگ و اقتصاد

۴) اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی - جمیعت و اقتصاد

۱۱۱ - به ترتیب جزئی یا کلی بودن مفاهیم زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

«مشهد (به عنوان شهر)»، «كتاب»، «خلیج»، «خلیج فارس»، «مولود کعبه» و «غول چراغ جادو»

۱) جزئی - کلی - کلی - کلی - جزئی

۲) جزئی - کلی - کلی - جزئی - جزئی - جزئی

۳) کلی - کلی - جزئی - جزئی - کلی - کلی

۴) جزئی - کلی - کلی - جزئی - کلی - کلی

۱۱۲- کدام گزینه در ارتباط با قضایا و اقسام آن نادرست است؟

- ۱) قابلیت نسبت دادن صدق و کذب، ویژگی صرف جملات خبری است.
- ۲) حکم به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی، تشکیل دهنده قضیه حملی است.
- ۳) قضیه‌ای که در آن از نسبت یا رابطه «نیست» استفاده می‌شود، موجبه نیست.
- ۴) در قضایای شرطی منحصرأً به اتصال دو چیز حکم می‌شود؛ به مانند: «اگر تلاش کنی موفق می‌شوی»

۱۱۳- کدام گزینه در ارتباط با انواع مختلف مغالطه نادرست است؟

- ۱) به کار بردن کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوت هستند چه به صورت اشتباهی و چه به صورت عمدى می‌تواند منجر به مغالطة بار ارزشی کلمات شود.
- ۲) اثر بیشتر سخنان خویشاوندان و دوستان از نظر روانی اشاره به تأثیر نسبت گوینده، با ما در پذیرش یک نظر دارد.
- ۳) حس ترحم باعث می‌شود که گاهی اشتباهات بستگان خود را نبینیم و به ناحق از آن‌ها دفاع و حمایت کنیم.
- ۴) از مغالطة بزرگنمایی و کوچکنمایی در ترسیم کاریکاتورها استفاده می‌شود.

۱۱۴- بهترتب در هر یک از مثال‌های زیر از کدام نوع تعریف استفاده شده است؟

- دست: جزئی از بدن که منتهی‌الیه بازو واقع شده و به وسیله آن چیزها را می‌گیرند و می‌دهند.
- حیوان چهارپا: اسب، الاغ، شتر و ... را چهارپا می‌نامند.
- کره زمین: جرمی آسمانی که محل زندگی انسان‌ها است.
- پلیس: آژان، پاسیان، شرطه.

- ۱) تعریف لغوی - تعریف مفهومی - تعریف مفهومی - تعریف از طریق ذکر مصادیق
- ۲) تعریف مفهومی - تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف لغوی
- ۳) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف مفهومی - تعریف لغوی
- ۴) تعریف مفهومی - تعریف لغوی - تعریف مفهومی - تعریف از طریق ذکر مصادیق

۱۱۵- بهترتب رابطه میان «دانش بشری و تصور، تقابل و تناقض، رخش و اسب» چیست و از رابطه میان هر یک از این مفاهیم چند قضیه حاصل می‌شود؟

- ۱) عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص مطلق - چهار، چهار، چهار
- ۲) عموم و خصوص منوجه، تباین، عموم و خصوص مطلق - چهار، صفر، سه
- ۳) عموم و خصوص مطلق، عموم و خصوص مطلق، رابطه‌ای ندارد - سه، سه، صفر
- ۴) تباین، تباین، عموم و خصوص مطلق - دو، دو، سه

۱۱۶- کدامیک از گزینه‌های زیر را روی قضیه «هیچ الف ب نیست.» پیاده کنیم تا دوباره به همین قضیه برسیم؟ و در رابطه با مداخل قضیه

صادق «هر ج ب است» می‌توان گفت ...

(۱) متناقض متنضاد مداخل این قضیه را باید به دست آوریم - قطعاً کاذب است.

(۲) متنضاد مداخل متناقض این قضیه را باید به دست آوریم - نمی‌توان نظر قطعی داد.

(۳) مداخل متناقض این قضیه را باید به دست آوریم - قطعاً صادق است.

(۴) متناقض مداخل متنضاد این قضیه را باید به دست آوریم - قطعاً صادق است.

۱۱۷- به ترتیب کدام گزینه شامل نسبت «تضاد - تناقض - تداخل» با جملات زیر است؟

- هیچ اسبی تندرو نیست.

- بعضی لباس‌ها صورتی‌اند.

- بعضی گاوها شاخ دارند.

(۱) هر اسبی تندرو است - هیچ لباسی صورتی نیست. - همه گاوها شاخ دارند.

(۲) بعضی اسب‌ها تندرو نیستند - همه لباس‌ها صورتی‌اند - هیچ گاوی شاخ ندارد.

(۳) بعضی اسب‌ها تندرو هستند - بعضی لباس‌ها صورتی نیستند - بعضی گاوها شاخ دارند.

(۴) هر اسبی تندرو است - هیچ لباسی صورتی نیست - بعضی گاوها شاخ دارند.

۱۱۸- به ترتیب هر یک از مفاهیم «حضرت علی، بنیان‌گذار جمهوری اسلامی، او یک فرشته است و پیرزن فرتوتی که استخوان درد داشت» تصویر

است یا تصدیق؟

(۲) تصویر - تصویر - تصدیق - تصدیق

(۱) تصویر - تصویر - تصدیق - تصویر

(۴) تصویر - تصدیق - تصدیق - تصویر

(۳) تصدیق - تصویر - تصدیق - تصدیق

۱۱۹- در کدام گزینه نوع مغالطه عبارات زیر به درستی بیان شده است؟

«مریم به مادرش می‌گوید از گرسنگی مردم مادرش می‌گوید مرده که حرف نمی‌زندا»

«یک اجلاس زیست محیطی در مورد فرونشست دشت‌ها در شهر ورامین برگزار می‌شود»

«رضا دوچرخه احمد را به برادرش داد»

۱) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - ابهام در مرجع ضمیر

۲) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری

۳) توسل به معنای ظاهری - ابهام در مرجع ضمیر - نگارشی کلمات

۴) توسل به معنای ظاهری - نگارشی کلمات - ابهام در مرجع ضمیر

۱۲۰- با توجه به شرایط معتبر بودن قیاس در کدام یک از قیاس‌های زیر شرط دوم رعایت نشده است؟

۱) هر الف ب است.

۱) هر الف ب است.

بعضی ج ب است.

هیچ ج ب نیست.

∴ بعضی الف ج است.

∴ هیچ الف ج نیست.

۲) بعضی الف ب است.

۳) هیچ الف ب نیست.

هر ب ج است.

هر ج ب است.

∴ بعضی الف ج است.

∴ هیچ الف ج نیست.

پاسخ نامه(کلید) آزمون 7 تیر 1398 گروه دهم علوم انسانی دفترچه A

1	□ ☒ □ ☒ □ ☐	51	□ □ □ ☒	101	□ ☒ □ ☐
2	☒ □ □ □ □	52	□ □ □ ☒ □	102	□ □ □ □ ☒
3	□ ☒ □ ☐	53	☒ □ □ □ □	103	□ □ □ ☒ □
4	☒ □ □ □ □	54	□ □ □ ☒	104	□ □ □ ☒ □
5	□ □ ☒ □	55	□ ☒ □ □ □	105	□ ☒ □ □ □
6	□ ☒ □ ☐	56	☒ □ □ □ □	106	☒ □ □ □ □
7	□ □ □ ☒	57	☒ □ □ □ □	107	□ □ □ ☒ □
8	□ □ ☒ □	58	□ □ □ ☒ □	108	☒ □ □ □ □
9	□ □ □ □ ☒	59	□ ☒ □ □ □	109	□ ☒ □ □ □
10	☒ □ □ □ □	60	□ □ □ ☒	110	□ □ □ ☒ □
11	□ ☒ □ ☐	61	☒ □ □ □ □	111	□ □ □ □ ☒
12	□ ☒ □ □	62	□ ☒ □ □ □	112	□ □ □ ☒ □
13	□ ☒ □ □ □	63	□ □ □ ☒ □	113	□ □ □ ☒ □
14	□ □ □ □ ☒	64	□ □ □ ☒ □	114	□ ☒ □ □ □
15	□ □ ☒ □ □	65	□ ☒ □ □ □	115	□ □ □ ☒ □
16	□ ☒ □ □ □	66	□ ☒ □ □ □	116	□ □ □ □ ☒
17	□ □ ☒ □ □	67	□ □ □ ☒ □	117	☒ □ □ □ □
18	□ ☒ □ □ □	68	☒ □ □ □ □	118	☒ □ □ □ □
19	□ ☒ □ □	69	□ □ □ ☒ □	119	□ □ □ □ ☒
20	☒ □ □ □ □	70	□ □ □ ☒	120	□ ☒ □ □ □
21	□ □ ☒ □	71	□ □ ☒ □		
22	□ ☒ □ □ □	72	□ ☒ □ □ □		
23	☒ □ □ □ □	73	□ □ □ □ ☒		
24	□ □ ☒ □ □	74	☒ □ □ □ □		
25	□ □ ☒ □ □	75	□ ☒ □ □ □		
26	□ □ □ □ ☒	76	□ □ □ ☒ □		
27	☒ □ □ □ □	77	□ ☒ □ □ □		
28	□ ☒ □ □ □	78	□ □ □ ☒		
29	□ ☒ □ □	79	□ □ □ ☒ □		
30	☒ □ □ □ □	80	□ ☒ □ □ □		
31	□ □ ☒ □ □	81	□ □ □ ☒		
32	□ ☒ □ □ □	82	□ ☒ □ □ □		
33	□ □ ☒ □ □	83	☒ □ □ □ □		
34	☒ □ □ □ □	84	□ ☒ □ □ □		
35	□ ☒ □ □ □	85	□ □ □ ☒		
36	□ □ □ □ ☒	86	☒ □ □ □ □		

37	87
38	88
39	89
40	90
41	91
42	92
43	93
44	94
45	95
46	96
47	97
48	98
49	99
50	100

پاسخ نامه

سال دهم انسانی

۹۸ سریماه ۷

دفترچه‌ی پاسخ

پدیده آورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
افسانه احمدی، حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، آکینتا محمدزاده	فیلسوفی و تکارش (۱)
دروشعلی ابراهیمی، علی اکبر ایمان پرور، مریم آقایاری، سعید جعفری، رضا مقصومی، مجید همایی	عربی زبان قرآن (۱)
محمد آقالصالح، محمد رضابی بقا، محمدعلی عبادتی	دین و زندگی (۱)
محمد سهرابی، علی عاشوری	زبان انگلیسی (۱)
محمد بجیرابی، فرداد روشنی، امیر زرآندوز، حمید زرین کفش، امیر محمودیان، مهدی ملار مصانی	ریاضی و آمار (۱)
مریم بوستان، هژبر رحیمی، علیرضا رضایی، مائدہ سادات شاهمرادی، مهدی کارдан	اقتصاد
سعید جعفری، شبیم رمضانی، عارفه سادات طباطبایی نژاد	علوم و فتومن ادبی (۱)
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائدہ سادات شاهمرادی	تاریخ (۱) ایران و چهان پاستان
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائدہ سادات شاهمرادی، حبیبه محبی	چهارقیای ایران
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائدہ سادات شاهمرادی	چامعه‌شناسی (۱)
کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، مائدہ سادات شاهمرادی	منطق

گزینشگران و ویراستاران:

ویراستار استاد	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سپهر حسن خان پور	حمید اصفهانی	حمید اصفهانی	فیلسوفی و تکارش (۱)
دروشعلی ابراهیمی، حسام حاج مؤمن	مریم آقایاری	مریم آقایاری	عربی زبان قرآن (۱)
سکینه گلشنی - محمدابراهیم مازنی	محمد آقالصالح	محمد آقالصالح	دین و زندگی (۱)
آنالیتی اصغری	فریبا توکلی	فریبا توکلی	زبان انگلیسی (۱)
محمد بجیرابی، سهیل حسن خان پور	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	ریاضی و آمار (۱)
سارا شریفی	علیرضا رضایی	علیرضا رضایی	اقتصاد
الهام محمدی، حسن وسکری	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	علوم و فتومن ادبی (۱)
حبیبه محبی	مائده سادات شاهمرادی	مائده سادات شاهمرادی	تاریخ (۱) ایران و چهان پاستان
هزبر رحیمی	معصومه حسینی صفا	معصومه حسینی صفا	چهارقیای ایران
فرهناز خان محمدی	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	چامعه‌شناسی (۱)
			منطق

گروه فل و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی (اختصاصی)

مسئول دقتچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

حدروف نگاری و صفحه آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: فاطمه رسولی نسب

مسئول دقتچه: مسندسازی: فریبا رئوفی

نظامیت: سوران نعیمی

پاسخنامه

سال دهم انسانی

۹۸ هجری شمسی

صفحه‌ی	مواد امتحانی	ردیف
۴	فارسی و نگارش (۱)	۱
۴	عربی زبان قرآن (۱)	۲
۵	دین و زندگی (۱)	۳
۶	زبان انگلیسی (۱)	۴
۷	ریاضی و آمار (۱)	۵
۸	اقتصاد	۶
۱۱	علوم و فنون ادبی (۱)	۷
۱۲	تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	۸
۱۳	چهره‌آفرینی ایران	۹
۱۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰
۱۵	منطق	۱۱

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۳۳ - تلفن چهار رقمی ۳۶۴۶۳۰۲۱ - داخلی ۱۶۵

تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش «

(همید اصفهانی)

-۸

بررسی ایات:

گزینه‌ی «۱»: شخصیت‌بخشی برای سرو و ماه در بیت باز است. بیت حس‌آمیزی ندارد.
 گزینه‌ی «۲»: بیت ایهام ندارد. «لغه» و «آن» و «روی» مراتعات نظری دارند.
 گزینه‌ی «۳»: «گل» و «نرگس» استعاره از گونه و چشم است. «صد» نیز در بیت مبالغه دارد.
 گزینه‌ی «۴»: می‌توان گفت این که دیده با گریستن، خود را می‌شوند و سزاوار دیدار باز می‌شود، حسن تعلیل است. بیت تضمین ندارد.

(ترایه‌های ادبی، ترکیبی)

(همید اصفهانی)

-۹

به جز بیت گزینه‌ی «۴»، شاعر در همه‌ی ایات می‌گوید خداوند در جهان آشکار است.
 (مفهوم، صفحه‌ی ۱۰ کتاب فارسی)

(همید اصفهانی)

-۱۰

شاعر در بیت الف، به مخاطب خود پند می‌دهد که از خواری پرسیدن نهاده‌است، چرا که او را به عزت دانایی راهنمایی می‌کند. در بیت ب نیز شاعر به مخاطب خود می‌گوید از اندوه و شادی خود به کسی چیزی نگوید.

(مفهوم، صفحه‌ی ۱۱ کتاب فارسی)

عربی (زبان قرآن (۱))

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۱۱

«یَهِئْتَ بِهِ»: توجه می‌کند، اهتمام می‌ورزد / «الْتَّرَبَةُ الَّتِي»: تربیتی که / «تَقْوَمُ عَلَى»: برپاست / «الْأَطْفَالُ»: کودکان / «الْبَنِينَ»: پسران / «الْبَنَاتُ»: دختران / «عَلَى حَدَّ سُوَاءٍ»: مساوی، به صورت یکسان

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۱۲

«هِينَ»: هنگامی که / «يَعْتَمِدُ عَلَى»: تکیه می‌کند بـر ...، اعتماد می‌کند بـر ... / «غیره»: دیگری، غیر از خودش / «أَنْ يَعْمَلَ»: انجام نخواهد داد / «عَمَلاً هَاتَّاً»: کار مهمی / «ولكـن»: ولی، اما / «نَفْسَهـ»: خودش / «يَجْبُ»: واجب است، باید / «أَنْ نَخَافَ مِنْهـ»: از او بـرسیم

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۵۷)

-۱۳

ترجمه‌ی صحیح گزینه‌ی «۲»: «ای پسرکم بدان که نماز کلید هر خوبی است!»
توضیح تکات درسی:
 کل + اسم مفرد، «هر» ترجمه می‌شود.

(سعید پیغمبری، لغت، ترکیبی)

-۱۴

«إِسْتَهْلَاك» (صرف) ≠ إنتاج (تولید)
تشريح گزینه‌های دیگر:
 گزینه‌ی «۱»: طُبُور: جمع التکسیر لـ «طَائِر»
 گزینه‌ی «۲»: بَصَر: مفرد لـ «أَبْصَار»
 گزینه‌ی «۳»: تَحْرُك: متضاد لـ «وَقْف»

فارسی و نگارش (۱)

(احسانه احمدی)

-۱

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

(سپهر محسن قانپور)

-۲

(اما، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

(سپهر محسن قانپور)

-۳

«لطایف الطوایف» اثر فخر الدین علی صفائی است.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌ی ایا کتاب فارسی)

(سپهر محسن قانپور)

-۴

در عبارت صورت سوال، نقش دستوری «بیهده» و «سرد» قید است. «قصیده» مستتم و «سیبیده» نهاد است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، ترکیبی)

-۵

(آگینتا مهدیزاده)

در بیت گزینه‌ی «۳» حذف فعل به قرینه‌ی لفظی وجود دارد: «حکم تو بر من روان (است) زجر تو بر من رواست.»

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۹ کتاب فارسی)

-۶

(آگینتا مهدیزاده)

حرف «و» در بیت گزینه‌ی «۲»، حرف ربط است یعنی دو جمله را به هم مربوط کرده است. حرف «و» در دیگر گزینه‌ها، «عطف» است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۱۴ کتاب فارسی)

-۷

(آگینتا مهدیزاده)

الف) «دوش آن صنم چه خوش گفت در مجلس مقام» یعنی «دوش آن صنم در مجلس مغان به من چه خوش گفت» و «با کافران چه کارت گر بت نمی‌پرستی» یعنی «با کافران چه کاری برای تو (است) اگر بت نمی‌پرستی». بیت جایه‌جایی ضمیر دارد.

ب) «سلطان من» در بیت مناداست. ج) در این بیت، عبارت «آن روز دیده بودم این فتنه‌ها که برخاست» یک جمله‌ی غیرساده است. همچنین «کز» یعنی «که از» و حرف «که» نیز در بیت، پیوسته‌ساز است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۵۲، ۸۱ و ۱۴۶ کتاب فارسی)

دین و زندگی (۱)

(-۲۱) (محمدعلی عبادتی، هدف زندگی، صفحه‌ی ۶۰)

با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی‌نهایت طلبی او»، اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف، کامل‌تر است.

(-۲۲) (محمد رضایی‌بقا، مژلکاه بعد، صفحه‌ی ۶۴ و ۶۵)

تا وقتی آثار متأخر اعمال زشت در فرد باقی است، گناه در دفتر اعمال وی ثبت و روزبهزور بر عذاب وی افزوده می‌شود. (درستی بخش اول گزینه‌های ۱ و ۲) مطابق سخن رسول خدا (ص): «... هر کس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز سی‌گذارند، بدون این که از گناه عامل آن، کم کنند.»

(-۲۳) (محمد آقاصالح، فاری از نماز و روزه، صفحه‌ی ۱۳۷)

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری (مشکل جسمی) نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او بطروف شود و تا رمضان آینده عمدهاً فضای روزه را نگیرد. باید هم روزه را فضای کند و هم برای هر روز یک مذ (نحویاً ۷۵ گرم) گندم و جو و مانند آنها به فقیر بدهد.

(-۲۴) (محمد رضایی‌بقا، اعتماد بر او، صفحه‌ی ۱۱۱)

بیت ذکر شده بیانگر انجام وظیفه از سوی انسان و سپس توکل کردن بر خداست. زیرا توکل، جانشین تنبلی و ندانی کاری افراد نیست، بلکه کمک کننده و امید دهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است.

(-۲۵) (محمد آقاصالح، آینده روش، صفحه‌ی ۵۶)

قرآن کریم می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغروف نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»

(-۲۶) (محمد رضایی‌بقا، دوستی با خدا، صفحه‌ی ۱۱۲)

دقت شود که قسمت اول هر چهار گزینه صحیح است.
اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کنند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. (توّیی)
اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند (تبری، برائت)

(-۲۷) (محمد آقاصالح، پر پرواز، صفحه‌ی ۱۳۵)

قرآن کریم می‌فرماید: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، (علت) در میان شما عداوت و کیته ایجاد کند (معمول) و شما را از یاد خدا و نماز باز دارید. (معمول)
هم‌چنین می‌فرماید: «و شیطان هر کاری را که [گناهکاران] می‌کردند، در نظرشان زینت داد.

بخش اول گزینه‌ی ۲ و ۴ نیز صحیح می‌باشد: «کسانی که بعد از روش شدن هدایت برای آنها پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتیان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.»

(مبید همایی، مفهوم، ترکیبی)

گزینه‌ی ۳ می‌گوید: کار امروز را برای فردا عقب نینداز.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱ می‌گوید: امروز نان خود (روزی خود) را از سفره دیگری نخور.

گزینه‌ی ۲ می‌گوید: هر کس، امروز در کودکیش سوال کند، فردا در زندگیش پاسخ می‌دهد.

گزینه‌ی ۴ می‌گوید: هر چه انسان امروز انجام دهد، نتیجه آن را فردا حتماً می‌یابد.

(مبید همایی، مکالمه، صفحه‌ی ۹۶)

ترجمه‌ی پاسخ: اتاق ما تمیز نیست و در آن کسبودهایی هست.

ترجمه‌ی سوال: مشکل چیست؟

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱ می‌گوید: چرا اتفاقات تمیز است؟

گزینه‌ی ۳ می‌گوید: مشکل آن‌ها کجاست؟

گزینه‌ی ۴ می‌گوید: آیا در اتاق‌ها کسبودهایی هست؟

(در پیش‌غل ابراهیمی، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)

در گزینه‌ی ۱ مبتدا (أعضاء) مضaf است: در گزینه‌ی ۴ خبر (حیوان) موصوف است؛ در گزینه‌ی ۳ خبر (مستخرجو) و مضaf است، و در گزینه‌ی ۴ مبتدای مؤخر موصوف است (نباتات).

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۲۷ و ۲۸)

«أَسْرَجْ» مصدرش «إِسْرَاج» از باب «إِسْتَفْعَل» است.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «سُكَنَتِيفُ» مصدرش «إِكْتِشَاف» از باب «إِفْعَال» است.

گزینه‌ی ۳: «إِنْتَهَوَا» مصدرش «إِنْتَهَى» از باب «إِفْعَال» است.

گزینه‌ی ۴: «إِسْتَمَعَنَ» مصدرش «إِسْمَاعَ» از باب «إِفْعَال» است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، ترکیبی)

«فی مَدْرَسَةٍ» جار و مجرور (خبر مقدم)، «نَا» مضaf إلیه، «عَشْرَةً» مبتدا و مرفوع، و «مُكَيَّفَاتٍ» مضاف‌الیه است.

در گزینه‌های ۱ و ۴ کلمات «سَرِيرُ و قَمَرٌ» مبتدا هستند که عدد نیستند و در گزینه‌ی ۳ مبتدا وجود ندارد.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷)

در این عبارت، «تُحَذَّرُ» فعل مضارع معلوم از باب «تَعْفِيل» است و نائب فاعل ندارد.
«الْمُوَاطِنِينَ» مفعول و منصوب / «من خَرَ» جار و مجرور / «الْأَرْضُ» مضاف‌الیه و مجرور (تابلوهای هشدارآمیز، هموطنان را از کندن زمین برحدز مردی دارد).

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۲: «سُسْتَخَرَجْ» مضارع مجھول و نائب فاعل آن «الماء» است.

گزینه‌ی ۳: «قُلَّا» ماضی مجھول و «النَّفَطُ» نائب فاعل آن است.

گزینه‌ی ۴: «تُصْنَعُ» مضارع مجھول و «أَشْيَاءً» نائب فاعل آن است.

(علی عاشوری)

-۳۴

ترجمه جمله: «من تصمیم گرفتم تمام تلاش‌هایم را متمرکز کنم تا جای آرام‌تری برای خواندن درس‌هایم پیدا کنم، چون قرار بود امتحان نهایی مهمی را بدهم.»

(۱) آرام‌تر، ساکت‌تر   (۲) تمیز‌تر   (۳) خشک‌تر   (۴) شادتر

(واژگان)

(علی عاشوری)

-۳۵

ترجمه جمله: «من مطمئن هستم که شما بهزودی از ذات بد او مطلع خواهید شد. او شخصی است که شما هرگز نمی‌توانید روی او حساب کنید.»

(۱) انتخاب   (۲) ذات، طبیعت   (۳) مهارت   (۴) ایده

(واژگان)

(علی عاشوری)

-۳۶

ترجمه جمله: «هرکسی که به یک کشور خارجی سفر می‌کند، باید مطمئن شود که اسناد مناسب را دارد، در غیر اینصورت دچار گرفتاری خواهد شد.»

(۱) مردم‌پسند، محظوظ   (۲) شگفت‌انگیز   (۳) مناسب   (۴) جالب

(واژگان)

(محمد سهرابی)

-۳۷

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای متن بالا باشد؟»
«واقیعیت‌های جالب در مورد ازدواج.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۳۸

ترجمه جمله: «حلقه عروسی بر انگشت چهارم دست چپ پوشیده می‌شود زیرا که رگ آن عشق را مستقیماً به قلب وصل می‌کند.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۳۹

ترجمه جمله: «در خط دوم ضمیر مشخص شده "It" اشاره می‌کند به حقی برای زنان برای خواستگاری از یک مرد.»

(درک مطلب)

(محمد سهرابی)

-۴۰

ترجمه جمله: «براساس متن، همه موارد زیر درست‌اند، به جز این که مدت زمان رابطه قانونی بین یک شوهر و همسرش ثابت است.»

(درک مطلب)

(محمد رضایی‌بقا، پنجراه‌ای به روشنایی، صفحه‌ی ۱۴۲ و ۱۴۳)

خدابروستان حقیقی (الهیوْن) معتقد‌نده که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کوله‌باری از گناه با آن مواده می‌شوند. سوره اول (زندگی را محدود به دنیا دیدن) در عبارت قرآنی «ما هی‌ای حیاتنا الدُّنْيَا: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست» مورد تأکید واقع شده است.

(محمد آقا صالح، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌ی ۱۵۴)

قرآن کریم می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لَّلَّا يَرَوْنَكَ وَبَنَائِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يَدْعُونَ مَنْ جَلَسُوهُنَّا ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يُعَرَّفَ فَلَا يُؤْذَنُونَ وَكَانَ اللَّهُ أَغْفُرُ رَبِّهِمْ: ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند: این برای آنکه، به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند. بهتر است و خداوند همواره آمرزنه و مهربان است.»

(محمدعلی عبارتی، فرجام کار، صفحه‌ی ۱۸۳)

بهشتیان می‌گویند: خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.

(بهشتیان) خدای را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده است و از رنج و درماندگی دور کرده است.

زبان انگلیسی (۱)

(علی عاشوری)

-۳۱

ترجمه جمله: «چون هیچ کار بفترتی نداشتیم که انجام بدهم، در اوقات فراغتی تلویزیون تماشا کردم و بازی‌های کامپیوتی انجام دادم.»

نکته مضمون درسی:

با توجه به مفهوم جمله، صفت برتر (تفصیلی) استفاده می‌شود.

(گرامر)

(علی عاشوری)

-۳۲

ترجمه جمله: «چیز عجیبی امروز صبح برایم اتفاق افتاد. وقتی داشتم از اتوبوس پیاده می‌شدم، زمین خوردم.»

نکته مضمون درسی:

چون کاری در میانه انجام کار دیگری اتفاق افتاده است، جمله دلالت برگذشته استمراری دارد.

(گرامر)

(علی عاشوری)

-۳۳

ترجمه جمله: «برخی از زبان‌ها در معرض خطر هستند، چون توسط افراد محدودی صحبت می‌شوند؛ در نتیجه، در آینده نزدیک کسی نخواهد بود که از آن‌ها استفاده کند.»

نکته مضمون درسی:

(۱) خارجی   (۲) ملی   (۳) در معرض خطر

(۴) نوشته شده

(واژگان)

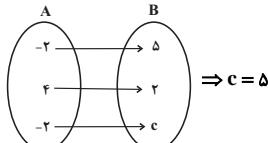
(امیر معموریان، مفهوم تابع، صفحه‌ی ۵۶ تا ۶۵)

-۴۵

شرط تابع بودن در نمودار پیکانی این است که از هر عضو A دقیقاً یک پیکان به خارج شود، اگر دو پیکان از یک عضو خارج شود در این صورت برای تابع بودن می‌باشد انتهای پیکان‌ها در مجموعه دوم با یکدیگر مساوی باشند:

$$\begin{cases} 1 - 2a = b + 1 \\ a + b = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2a = b \\ a + b = 2 \end{cases} \xrightarrow{b = -2a} a - 2a = 2 \Rightarrow -a = 2 \\ \Rightarrow a = -2 \Rightarrow b = 4$$

در این صورت نمودار پیکانی تابع به صورت زیر است:

(همید زرین‌کش، نمودار تابع خطی، صفحه‌ی ۷۲ تا ۷۱)

-۴۶

با استفاده از ضابطه تابع داریم:

$$f(x) = \frac{f(-2)}{6} \\ \Rightarrow 3a - \lambda = \frac{-2a - \lambda}{6} \Rightarrow 6(3a - \lambda) = -2a - \lambda$$

$$\Rightarrow 18a - 6\lambda = -2a - \lambda \Rightarrow 18a + 2a = 4\lambda - \lambda \\ \Rightarrow 20a = 4\lambda \Rightarrow a = 2$$

پس ضابطه تابع $f(x) = 2x - \lambda$ است.

$$f(-1) + f(2) = 2 \times (-1) - \lambda + 2 \times 2 - \lambda = -10 - 4 = -14$$

(همید زرین‌کش، نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۰)

-۴۷

ابتدا تابع درآمد شرکت را بدست می‌آوریم:

$$R(x) = (20000 - x) \times x = -x^2 + 20000x$$

از طرفی تابع هزینه شرکت برابر است با:

$$C(x) = 800x + 50000$$

حال تابع سود شرکت را می‌یابیم:

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 20000x - (800x + 50000)$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 12000x - 50000$$

مختصات رأس سهمی تابع سود را می‌یابیم:

$$x_V = \frac{-12000}{2 \times (-1)} = \frac{-12000}{-2} = 6000$$

پس بهازی تولید ۶۰۰۰ کالا ماکسیمم سود نصیب شرکت می‌شود:

$$P(6000) = -(6000)^2 + 12000 \times 6000 - 50000$$

$$= -3600000 + 7200000 - 50000 = 310000$$

(یافحی و آمار (۱))

(همید ملارمنانی، عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۱۸ تا ۲۰)

-۴۱

عبارت گویا بهازی مقادیری تعریف نشده است که مخرج عبارت گویا بهازی آنها صفر شود، لذا داریم:

$$A = \frac{mx + 14}{mx + 21} \Rightarrow mx + 14 = 0 \Rightarrow mx + 21 = 0 \xrightarrow{x = -7}$$

$$m \times (-7) + 21 = 0 \Rightarrow 7m = 21 \Rightarrow m = 3$$

(فردراد روشنی، چند اتحاد جبری و کاربردها، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۶)

-۴۲

کافی است طوفین تساوی $x + y = 3$ را به توان ۳ برسانیم و عبارت را با استفاده از اتحادها ساده کنیم، داریم:

$$x + y = 3 \Rightarrow (x + y)^3 = 27 \Rightarrow x^3 + 3x^2y + 3xy^2 + y^3 = 27$$

$$\Rightarrow x^3 + y^3 + 3xy(x + y) = 27 \Rightarrow x^3 + y^3 + 3(2)(3) = 27$$

$$x^3 + y^3 = 9 \Rightarrow \sqrt{x^3 + y^3} = 3$$

(امیر معموریان، معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌ی ۲۶ تا ۳۴)

-۴۳

فرض می‌کنیم تعداد پاسخ‌های درست x و تعداد پاسخ‌های غلط y باشد، در این صورت $(1) = 5y$ می‌باشد، از طرفی هر پاسخ درست ۳ نمره مثبت و هر پاسخ غلط یک نمره منفی دارد و جمع کل نمرات او 210 می‌باشد.

$$3x - y = 210 \xrightarrow{(1)} 3x - (5y) - y = 210$$

$$\Rightarrow 15y - y = 210 \Rightarrow 14y = 210 \Rightarrow y = \frac{210}{14} = 15$$

پس تعداد پاسخ‌های درست برابر است با:

$$x = 5 \times 15 = 75$$

و در مجموع کل سوال‌هایی که او پاسخ داده چه درست و چه غلط برابر است با:

$$x + y = 75 + 15 = 90$$

پس در مجموع به $100 - 90 = 10$ سوال پاسخ نداده است.

(محمد بیهاری، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۴۹ تا ۵۴)

-۴۴

ابتدا طرف چپ تساوی را ساده تر می‌کنیم:

$$\frac{10}{x-3} - \frac{5(x-1)}{x-3} = -2$$

$$\Rightarrow \frac{10 - 5(x-1)}{x-3} = -2 \Rightarrow \frac{10 - 5x + 5}{x-3} = -2$$

$$\Rightarrow \frac{15 - 5x}{x-3} = -2 \Rightarrow 15 - 5x = -2x + 6$$

$$\Rightarrow -5x + 2x = 6 - 15 \Rightarrow -3x = -9 \Rightarrow x = 3$$

دقیق کنید که $x = 3$ ریشه قابل قبول معادله نیست، زیرا مخرج معادله گویا را صفر می‌کند.

-۴۸

(محمد بهیرانی، معیارهای گرایش به مرکز نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷ و ۱۲۵ تا ۱۲۷)

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

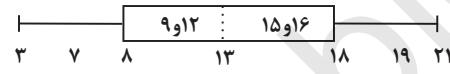
$$Q_1 \uparrow \quad Q_2 \uparrow \quad Q_3 \uparrow$$

۳, ۷, ۸, ۹, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۶, ۱۸, ۱۹, ۲۱

چون تعداد داده‌ها فرد است، چارک دوم یا میانه همان داده وسط است و $Q_2 = ۱۳$

میانه نیمة اول داده‌ها (چارک اول) $Q_1 = ۸$ و میانه نیمة دوم داده‌ها (چارک سوم)

$Q_3 = ۱۸$ است. در نتیجه نمودار جعبه‌ای آن به صورت زیر می‌باشد:

$$\bar{x} = \frac{8+9+12+13+15+16+18}{7} = \frac{91}{7} = 13$$

-۴۹

(امیر مفمودیان، معیارهای پراکندگی، صفحه‌ی ۱۰۷ تا ۱۰۸)

داده‌های اولیه را $x_1, x_2, \dots, x_n$ در نظر می‌گیریم:

$$\sigma^2 = ۴ \Rightarrow \frac{(x_1 - ۲۱)^2 + (x_2 - ۲۱)^2 + \dots + (x_6 - ۲۱)^2}{۶} = ۴$$

$$\Rightarrow (x_1 - ۲۱)^2 + \dots + (x_6 - ۲۱)^2 = ۲۴$$

داده‌های ۲۵، ۲۱، ۱۸ و ۲۰ را اضافه می‌کنیم. میانگین این داده‌ها برابر است با:

$$\frac{۲۰+۱۸+۲۱+۲۵}{۴} = ۲۱$$

چون میانگین داده‌های جدید نیز ۲۱ است، میانگین کل داده‌ها (۱۰ داده) برابر با

۲۱ خواهد شد، واریانس کل داده‌ها برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - ۲۱)^2 + (x_2 - ۲۱)^2 + \dots + (x_6 - ۲۱)^2 + (۲۱ - ۲۱)^2 + (۲۰ - ۲۱)^2 + (۲۵ - ۲۱)^2}{۱۰}$$

$$\sigma^2 = \frac{۲۴+۹+۱+۰+۱۶}{۱۰} = \frac{۵۰}{۱۰} = ۵$$

$$\sigma = \sqrt{5}$$

انحراف معیار برابر است با:

-۵۰

(امیر زراندوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه‌ی ۱۲۹ تا ۱۳۳)

اگر در حالت اول تعداد متغیرها را n در نظر بگیریم، زاویه بین پره‌ها $\frac{۳۶0^\circ}{n}$ خواهد

بود. حال اگر تعداد A متغیر به متغیرها اضافه کنیم در این حالت زاویه بین پره‌ها

$$\frac{۳۶0^\circ}{n+A}$$

بنابراین در حالت اول زاویه بین پره‌ها برابر است با:

$$\frac{۳۶0^\circ}{4} = ۹۰^\circ$$

(مریم بوستان، اقتصاد چیست؟، صفحه‌ی ۱۰)

-۵۱

اقتصاد

فراموش نکنید که در هزینه فرصت، فرد نمی‌توانست همزمان هر دو را انتخاب کند و به ناچار باید از فهرست خود یکی را انتخاب می‌کرد.

(علیرضا رضایی، بازار، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۷)

-۵۲

(الف) قیمت تعادلی: ۳۰۰ ریال

(ب) در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی بازار با مازاد عرضه رو به رو است.

(ج) چون قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی است قیمت کالا با افزایش رو به رو است.

-۵۳

(علیرضا رضایی، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌ی ۳۲ و ۳۳)

هزینه استهلاک – تولید ناخالص ملی = تولید ناخالص ملی

$$\text{میلیارد دلار } \frac{۱}{۵} = ۱۱۱ / ۵ + ۲۶ + ۱۷ + (\frac{۱}{۵} \times ۲۶) + ۲۰ / ۵ = ۳۵ + ۲۶ + ۱۷ + ۲۰ / ۵ = ۱۱۱$$

نکته: ارزش کالاهای واسطه‌ای در تولید کل محاسبه نمی‌شود.

$$\text{تولید ناخالص ملی } \times \frac{۱}{۵} = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد دلار } \frac{۱}{۳} = ۱۱۱ / ۵ - ۲۲ / ۳ = ۲۲ / ۳$$

$$\text{میلیارد دلار } \frac{۱}{۳} = ۸۹ / ۲ = ۱۱۱ / ۵ - ۲۲ / ۳ = \text{تولید ناخالص ملی}$$

= تولید ناخالص داخلی

تولید خارجیان مقیم کشور + تولید اتباع کشور که در خارج اقامت دارند – تولید ناخالص ملی

$$\text{میلیارد دلار } ۱۱۱ / ۵ - ۲۰ / ۵ + ۱۷ / ۵ = ۱۰۸ / ۵$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی } = \frac{۱۰۸,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۵,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{\text{جمعیت کل}}{\text{جمعیت کل}} \text{ تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

$$= ۲۱,۷۰۰ \text{ دلار}$$

(علیرضا رضایی، قریبی، صفحه‌های ۳۱، ۳۸، ۸۶ و ۱۳۲)

-۵۴

تشريح عبارات نادرست

(الف) بازار محصولاتی مانند ماکارونی معمولاً رقابتی است.

(ث) اصول ۵۵ تا ۵۵ قانون اساسی به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب کننده و ناظر بر حسن اجرای آن تأکید دارد.

(مادره‌سارات شاهمرادی، بانک، صفحه‌ی ۶۶ تا ۶۸)

-۵۹

- (الف) دیداری
ب) کوتاه‌مدت
پ) بلند‌مدت
ت) دیداری

(مادره‌سارات شاهمرادی، فقر و توزیع در آمد، صفحه‌ی ۱۸۸)

-۶۰

برقراری سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی از مهمترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است و انسان به مثابه مهمترین عامل تولید به تأمین اقتصادی اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه به افزایش و بهره‌وری نیروی کار و در پی آن افزایش درآمد ملی منجر می‌شود.

(مهری کاردان، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌ی ۱۸۲)

-۶۱

امروزه، یکی از معیارهای سیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا طبقه‌بندی براساس سطح توسعه یافتگی است.

تولید ناخالص داخلی سرانه سوئیس در سال ۲۰۱۵ $\leftarrow$ بیش از ۸۰۶۷۵ دلار.

(مهری بوستان، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱)

-۶۲

(الف) نرخ مرگ و میر نوزادان در نروژ $\leftarrow$ ۲/۳

نرخ باسوسادی بزرگسالان در موزامبیک $\leftarrow$ ۶۰/۶

تولید ناخالص داخلی سرانه در نروژ $\leftarrow$ ۶۲۴۴۸

(ب) مفهوم توسعه شامل رشد نیز هست؛ اما هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست.

(ج) با مشاهده جدول متوجه می‌شویم که سطح پایین توسعه در کشور موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور همانگی دارد. همانگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است.

(علیرضا رضایی، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

$$\text{میلیارد ریال } ۲۵ = \frac{\text{قیمت کالا}}{\text{عمر مفید}} = \frac{۶۵}{۲۶} \text{ هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۵۲ = ۵۲ \times \frac{۸۰}{۱۰۰} = \text{قیمت جدید دستگاه}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۲۰ = \frac{۵۲}{۲۶} = \text{هزینه استهلاک جدید}$$

میلیارد ریال ۲۰ = هزینه استهلاک سال آخر

-۵۵

(مهری بوستان، پول، صفحه‌ی ۵۲ تا ۵۵)

-۵۶

انتخاب «بول فلزی» موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.

در «تھاتر» تعیین و محاسبه قیمت‌ها و تبدیل آن‌ها به یکدیگر مشکل زیاد است.

بعد پس انداز و حفظ ارزش و انتقال آن به آینده بود.

بی‌مبالانی و یا سوء استفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم موجب شد تا دولتها برای جلوگیری از بروز مشکلات به ناچار چاپ و انتشار اسکناس (پول کاغذی) را بر عهده گیرند.

در هر منطقه، کالایی خاص پرطرفدار بوده این نوع کالاها به عنوان اولین بول مورد استفاده قرار گرفت.

(هربر ریسمی، توکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۳ و ۷۳)

-۵۷

قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش بود.

بانک توسعه صادرات یک بانک تخصصی محسوب می‌شود.

منظور از اوراق بهادار، استنادی است که در فرآیند تأمین منابع مالی به عنوان تضمین صادر می‌شود.

(مهری کاردان، بانک، صفحه‌ی ۶۹ و ۷۰)

-۵۸

(الف) فعالیت بانک‌ها شامل موارد زیر است: ۱- خرید و فروش ارز ۲- نقل و انتقال وجود در داخل کشور ۳- دریافت مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان و واریز به حساب آنها ۴- پرداخت بدھی مشتریان در صورت درخواست آنها ۵- قبول امانت و نگهداری سهام و اوراق بهادار و اشیای قیمتی مشتریان ۶- انجام دادن وظيفة قیمومت، وصایت و وکالت برای مشتریان طبق مقررات مربوط

(ب) مشارکت حقوقی قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین و یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و این طریق در سود آنها شریک می‌شود.

(علیرضا رضایی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

-۶۷

(علیرضا رضایی، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۵)

-۶۸

- مصر در تولید کتان و ایران در تولید برنج مزیت مطلق دارند.
- ایران، مصر، و عراق در کشور خود به ترتیب در تولید برنج، کتان و برنج مزیت نسبی دارند.

- با تولید کتان به جای برنج در عراق، اصل مزیت نسبی رعایت نشده است. اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود، اولاً منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید، اسراف و تبذیر می‌شود و ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

(مهری کردان، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

-۶۸

(مریم بوستان، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

-۶۹

در دوران قاجاریه، بی‌کفایتی و عیاشی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلازی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد.

(مریم بوستان، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

-۶۹

رشد و پیشرفت اقتصادی: دولت‌ها سعی می‌کنند با «افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور»، رونق اقتصادی (و رفاه مردم) را نسبت به گذشته بیشتر کنند.

-۷۰

تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی بهمنظور «تأمین نیازهای عمومی و رساندن کشور به مرحله خودکفایی و رهانیدن از وابستگی» می‌باشد.

-۷۰

(ماهنه‌سارات شاهمرادی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

تشريع عبارات نادرست:

(الف) رشد اقتصادی بیش از اینکه به رشد سرمایه‌فیزیکی وابسته باشد بهتر است به رشد سرمایه انسانی و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد.
(پ) هر چه منابع درآمدی کشور گوناگون تر باشد، مقاومت و در بی آن پیشرفت کشور بیشتر تضمین می‌شود.
(ت) افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

(ماهنه‌سارات شاهمرادی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۶ و ۱۱۷)

تشريع موارد نادرست:

(پ) صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که مصرف‌کنندگان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به دست آورند.
(ت) محصولات راهبردی بدون در نظر گرفتن میزان سود، هزینه و بازار و ... تولید می‌شوند.
(ث) کشورها، متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را انتخاب می‌کنند.

(شیوه‌ی رفه‌نامی، وزن شعر فارسی، صفحه‌ی ۶۸)

-۷۶

باد															
ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: یارب این ← یا رَبِّن

گزینه‌ی «۲»: برانداز ← بَرَنَدَز

گزینه‌ی «۴»: عید آمد ← عی دا مد

-۷۷

(شیوه‌ی رفه‌نامی، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، صفحه‌ی ۳۵ تا ۳۷)

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: اصل تفسیر، نوشتة محمدبن جریر طبری به زبان عربی است و ترجمه‌ی آن متعلق به جمعی از دانشمندانی است که آن را به فارسی برگرداندند.

گزینه‌ی «۳»: شعر حکمی در این دوره به وجود آمد اما در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

گزینه‌ی «۴»: «تاریخ الرسل و الملوك» نوشته محمدبن جریر طبری است که بلعمی آن را به فارسی برگرداند.

-۷۸

(عارفه‌سازات طباطبائی تزار، مبانی تحلیل متن، صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸)

عبارت سؤال تأکیدی است بر پرهیز از خشم افرادی.

-۷۹

(سعید بعفری، سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی، صفحه‌ی ۲۲)

در بیت گزینه‌ی «۳» شاعر به شادی توصیه می‌کند و دوری از غم.

-۸۰

(سعید بعفری، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه‌ی ۴۸)

هر یک از واژه‌های «روزشمار» و «شاد باش» دو هجای کشیده دارند. هر یک از واژه‌های «رفتارگرای» و «کارشناس»؛ دو هجای کشیده دارند. هر یک از واژه‌های «سلوک» و «دوان» یک هجای کشیده دارند.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: نیشدار: دو هجای کشیده / سوار: یک هجای کشیده / داستان: یک هجای کشیده

گزینه‌ی «۳»: سردار: یک هجای کشیده / برف پاک کن: دو هجای کشیده / باد بیزن: یک هجای کشیده

گزینه‌ی «۴»: زادگاه: دو هجای کشیده / گناه: یک هجای کشیده / پیچ گوشتی: دو هجای کشیده

علوم و فنون ادبی (۱)

-۷۱

(سعید بعفری، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، صفحه‌ی ۳۸ تا ۴۰)

ب) زبان پارقی، در دوره اشکانیان رایج و در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

پ) منظومة «درخت آسوریک» و «بادگار زریوان» هر دو اصل پارتنی دارند.

ت) آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخ نوشته شده است.

ث) آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بود.

-۷۲

(سعید بعفری، موازنہ و ترقيق، صفحه‌ی ۷۳)

در ایات گزینه‌ی «۲» (ب، ج) موازنہ دیده می‌شود.

توضیح نکات درسی:

موازنہ، تقابل سمع‌های متوازن یا متوازنی در دو یا چند جمله است که به هم آهنگی آن‌ها می‌انجامد.

-۷۳

(عارفه‌سازات طباطبائی تزار، سبک خواصی، صفحه‌ی ۶۳ و ۶۵)

تاریخ بیهقی به سبک نثر دوره غزنوی و سلجوقی است و اطناب و کاربرد فراوان وازگان عربی از ویژگی‌های این نوع نثر است در حالی که در گزینه‌ی «۴»، کوتاهی جملات و کاربرد فراوان وازگان فارسی و بهره‌گیری کم از لغات عربی و تکرار فعل‌ها نشانگر سبک نثر دوره سامانی است.

-۷۴

(عارفه‌سازات طباطبائی تزار، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه‌ی ۴۹)

تقطیع بیت «ه» و «و» بدین صورت است: U / --- / U / --- / U

(الف) U / --- / U / --- / U

(ب) U / --- / U / --- / U

(ج) UU / --- / UU / --- / UU

(د) U / --- / U / --- / U

(شیوه‌ی رفه‌نامی، قافیه، صفحه‌ی ۹ و ۱۰)

كلمات «نی» و «می‌زنی» قافیه هستند و حروف قافیه - (صوت) + ن (صامت) + (ی) حروف الحاقی است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: حروف قافیه الف (صوت) + ش (صامت) + ت (صامت) و حروف الحاقی «یم» است.

گزینه‌ی «۳»: حروف قافیه - (صوت) + س (صامت) + ت (صامت) و حروف الحاقی «یم» است.

گزینه‌ی «۴»: حروف قافیه - (صوت) + س (صامت) + ت (صامت) و حروف الحاقی «م» است.

(هزیر رهیمی، یونان و روم، صفحه‌ی ۵۲ و ۵۳)

-۸۶

در حدود ۲۰۰۰ ق. م. طایفه‌های بیابانگردی به شبه جزیره یونان آمدند و احتمالاً تحت تأثیر تمدن میسوسی، سپاهای را بربا کردند که مهمترین آن‌ها میسون نام داشت و پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت – شهر آتن به رهبری پرسکاس، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

-۸۷

(ماهده‌سارات شاهمرادی، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۱، ۹۳ و ۹۵)

- (الف) قباد یکم
- (ب) نیمه مستقل
- (پ) مهرداد یکم
- (ت) فرهاد دوم

-۸۸

(ماهده‌سارات شاهمرادی، قوکبی، صفحه‌ی ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۳۵ و ۱۵۲)

تشرییم موارد تاریخی:

(الف) برخی از شاهان اشکانی تصویر آتشدانی را که نشانه گرایش آنان به کیش زرتشتی بود، بر روی سکه‌های خود نقش کرده‌اند.
 (ب) یکی از شاهان سلسله اشکانی به نام پلاش یکم دستور داد متون پراکنده اوستا گردآوری شود.
 (ث) داریوش یکم در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی ساخته شود.

-۸۹

(مفهومه مسینی صفا، سپیده دم تمدن ایرانی، صفحه‌ی ۷۶، ۷۴ و ۷۸)

- (الف) جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان
- (ب) الهه ناروندی
- (ج) سیمیش احتمالاً بر جای خرم‌آباد کنونی قرار داشته است و از آنجا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی بیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند.
- (د) ایلامیان، الهه‌های مادر را به عنوان مادر خدایان هی پرستیدند و برای آنان معابدی ساخته بودند. در ایلام، کاهنان آداب و تشریفات دینی را زیر نظر کاهن بزرگ به جا می‌آوردند.

-۹۰

(ماهده‌سارات شاهمرادی، قوکبی، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۰۷ و ۱۱۱)

- (الف) ساسانیان
- (ب) ریش سفیدان و بزرگان خانواده‌ها و قبایل
- (پ) دبیران، جنگاوران (سواره نظام)، پزشکان، منجمان، موسیقی دانان و دهقانان
- (ت) هخامنشی

تاریخ (۱) ایران و مهان باستان

(کوثر دستورانی، یونان و روم، صفحه‌ی ۵۲ و ۵۳)

-۸۱

معبد پارتون در آکرопولیس آتن قرار دارد.

-۸۲

(کوثر دستورانی، پیدایش تمدن؛ بین النهرین و مصر، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱)

- (الف) دوره میان سنگی
- (ب) دوره مفرغ
- (ج) دوره پارینه سنگی
- (د) دوره نوسنگی

-۸۳

(کوثر دستورانی، قوکبی، صفحه‌های ۳، ۵، ۲۴، ۲۵ و ۲۶)

- (الف) پیشینه تاریخ‌نگاری به پس از اختراع خط باز می‌گردد.
- (ب) اساس شیوه تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان پردازی بود.
- (ج) مردمان میان رودان و مصریان باستان در تنظیم و تدوین گاهشماری پیشگام بودند.
- (ه) نخستین گام باستان‌شناسان، شناسایی و کشف مکان‌های باستانی و تاریخی است.

-۸۴

(هزیر رهیمی، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

تشرییم موارد تاریخی:

- ایرانیان در عصر باستان همچون یونانیان و رومیان در نوشتمن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند.
- سنگ نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم می‌باشد که شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.
- محتواهای خدای نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آن‌ها با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

-۸۵

(مفهومه مسینی صفا، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۳، ۸۷ و ۸۸)

- (الف) بابل
- (ب) آستیاگ
- (پ) اردشیر سوم
- (ت) داریوش سوم

(کوثر دستورانی، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

-۹۶

عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی در سواحل مکران، امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر، بهویژه جهت پهلوگیری کشتی‌های اقیانوسی را فراهم ساخته است.

(هیبیه مهندی، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۵)

-۹۷

ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. اطلاع از وضعیت سنی و جنسی جمعیت هر کشور از موارد قابل توجه برنامه‌ریزان است.

(هزیر ریمی، توگیی، صفحه‌های ۸۱، ۷۹، ۷۳ و ۸۴)

-۹۸

تشربیه گزینه‌های غلط:

(الف) در این شهرها، یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند.
(ب) واحد اداری دهستان، دهداری می‌باشد.

(د) ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

(مفهومه هسینی صفا، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۸۱ و ۹۰)

-۹۹

صنایع غذایی در اقتصاد غذایی، اشتغال، تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات کشور نقش مهمی دارد و بخش صنعت در تجارت، تحقیق، توسعه و بهره‌وری سهم قابل توجهی دارد.

استان خراسان رضوی در تولید سالانه میوه انگور و انار، از استان‌های اصلی تولیدکننده می‌باشد.

(هزیر ریمی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۱، ۹۳ و ۹۵)

-۱۰۰

(الف) بدلیل موقعیت استراتیکی ویژه، عبور جاده ابریشم و راه ادویه از نظر تجارت قدمت دارد.

(ب) یزد، کرمان و اصفهان

(ج) اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار بگیرد، همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند.

(د) صادرات غیرنفتی

جغرافیای ایران

(ماندۀ سارات شاهمندی، توگیی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

-۹۱

در مرحله پنجم (نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها)، پژوهشگر ضمن ارائه دلایل منطقی و علمی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد. در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر رد شود، پژوهشگر نباید دلسرد شود و پژوهش خود را بیهوده پندراد، زیرا این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده اند پاسخ می‌دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

در مرحله دوم (تدوین فرضیه)، پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهشی خود ارائه می‌کند. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد. سنجش از دور از علوم فضایی و جغرافیای رفتاری و فرهنگی از علوم انسان‌شناسی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی برای پاسخ به سوالات خود کمک می‌گیرند.

(ماندۀ سارات شاهمندی، موقعیت جغرافیای ایران، صفحه‌ی ۱۷)

-۹۲

تشریف گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: خلیج فارس بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان می‌باشد (اشتباه مشابه گزینه ۱ و ۲) و در قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.

گزینه «۲»: در آمدها و دلارهای آن ناشی از صدور و فروش نفت خام می‌باشد. این خلیج نقش ارتباطی بین سه قاره افریقا، اروپا و آسیا دارد.
گزینه «۴»: خلیج فارس ارزش فرهنگی و سیاسی دارد و درصد از ذخایر نفت جهان را در خود جای داده است.

(مفهومه هسینی صفا، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۳، ۲۴، ۲۸ و ۳۹)

-۹۳

(الف) منطقه کوهستانی البرز
(ب) منطقه کوهستانی آذربایجان
(ج) کوههای شرق و جنوب شرقی
(د) منطقه کوهستانی مرکزی

(مفهومه هسینی صفا، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌ی ۳۰)

-۹۴

تصویر صورت سؤال به دشت نهادن استان همدان اشاره می‌کند که بر اثر انبیافت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند.

(کوثر دستورانی، آب و هوای ایران، صفحه‌ی ۳۸ تا ۴۰)

-۹۵

(الف) دما و رطوبت
(ب) جنوب شرق، جنوب غرب
(ج) هر چه فشار بخار آب بیشتر باشد، هوای مرطب‌تر (شرجی) می‌شود.

-۱۰۶ (مفهومه سینی صفا، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶)

- (الف) واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.
 (ب) اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو آرمانی و واقعی جامعه خود را کاهش می‌دهند.
 (ج) از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

-۱۰۷ (هزیر رهیمی، توکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

- (الف) جهان نفسانی با جهان اجتماعی
 (ب) جهان طبیعی با جهان اجتماعی
 (ج) جهان اجتماعی با جهان نفسانی
 هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد و باز تولیدش با مشکل مواجه می‌شود. هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم می‌آورد و امکان پیدایش و رشد انواع دیگر را تعصیف می‌کند.

-۱۰۸ (هزیر رهیمی، توکیبی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۸۳)

- تشریح عبارت تأثیرست:**
 (ب) مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است.
 (ج) بحران هویت فرهنگی در جایی بوجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

-۱۰۹ (مفهومه سینی صفا، توکیبی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

- (الف) در این جهان اجتماعی (جهانی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند)، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند و تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سوابی از حقیقت است؛ به همین دلیل فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود.
 (ب) متغیران ایرانی از دهه سی به بعد در نقد رویکرد تقليیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عنایتی نظری غرب‌زدگی و بازگشت به خویشتن پدید آورده‌اند.
 (ج) حمایت معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشه‌مندان جهان غرب نیز گسترشده است و نظریه پردازان غربی را که طن قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

-۱۱۰ (مانه‌سارات شاهمرادی، هویت ایرانی «بعاد جمعیتی و اقتصادی»، صفحه‌ی ۱۱ و ۱۲)

- ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعقیب می‌کند.
 جمعیت و اقتصاد از عینی ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.

همه‌جهان‌شناسی (۱)

-۱۱۱ (کوثر دستورانی، پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌ی ۱۳۳)

- پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را بسیار آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرستاده و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند «پدیده‌های طبیعی» هستند.

-۱۱۲ (کوثر دستورانی، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

- پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند. اینکه شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد مطابق با نمودار جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی می‌یابند.

-۱۱۳ (مانه‌سارات شاهمرادی، تشریح جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۲۷)

تفسیر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: غلط (با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد) – غلط (آن‌ها بیشتر در معرض تغییرند)

- گزینه «۲»: صحیح – صحیح
 گزینه «۳»: صحیح – غلط (ایله‌های سطحی، امکان تغییر بیشتری دارند و نقش اساسی و حیاتی ندارند).
 گزینه «۴»: غلط (عمیق‌ترین لایه‌ها، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند) – صحیح

-۱۱۴ (مانه‌سارات شاهمرادی، جهان‌های اجتماعی، صفحه‌ی ۳۳۴ و ۳۳۵)

- این ضرب المثل اشاره به نگاه تک خطی می‌کند. عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ‌سالی پیدا می‌کند.

-۱۱۵ (مفهومه سینی صفا، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۳۴۵ و ۳۴۶)

تفسیر عبارت غلط:

- (ب) در جهان متعدد، جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل پسرنند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند. (تنگ شدن عرصه کنش‌های عاطفی و اخلاقی معلوم رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا می‌یابند.)
 (ج) داوری درباره امور فراتجری، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.
 (ه) جهان متعدد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد و در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد.

(مانند سادات شاهمرادی، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۶)

-۱۱۶

متناقض متداخل متضاد قضیه هیچ الف ب نیست ← «هیچ الف ب نیست». در رابطه‌ی صدق دو قضیه متداخل هرگاه قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق است (و نه بر عکس) در نتیجه وقته قضیه کلی «هر ج ب است» صادق است. تداخل آن که قضیه «بعضی ج ب است» می‌شود «هم لزوماً صادق است».

(هزیر ریمی، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۶)

-۱۱۷

هیچ اسبی تندر و نیست متضاد ← هر اسبی تندر و است.
بعضی لباس‌ها صورتی‌اند متناقض ← هیچ لباسی صورتی نیست.
بعضی گاوها شاخ دارند متداخل ← همه گاوها شاخ دارند.

(کوثر دستورانی، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌ی ۷)

-۱۱۸

در «تصور» به واقعیت داشتن یا نداشتن مفهوم یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها آن را به ذهن می‌آوریم اما در «تصدیق» حکم و قضاؤت وجود دارد.
تکات مضم درسی:
پیروز فرتوتی که استخوان درد داشت «تصدیق نیست زیرا در آن حکم و قضاؤت وجود ندارد بلکه فقط پیروزی فرتوت که استخوان درد دارد را در ذهن می‌آوریم و با ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم.

(کوثر دستورانی، لغظ و معنا، صفحه‌ی ۱۵ تا ۱۷)

-۱۱۹

به کاربردن دلالت مطابقی، به جای تضمنی و التزامی به خطابی منجر می‌شود که آن را «مغالطة توسل به معنای ظاهری» می‌گویند.
عدم رعایت دقیق عالم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطة نگارشی کلمات» می‌شود.
ایهام در مثال «رضادوچرخه احمد را به برادرش داد» که ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است می‌تواند منشأ خطای اندیشه گردد که به آن مغالطة «ایهام در مرجع ضمیر» می‌گویند.

(مانند سارات شاهمرادی، قیاس اقوانی، صفحه‌ی ۷۷ تا ۸۰)

-۱۲۰

در گزینه «۲» حد وسط در هر دو مقدمه دارای علامت منفی است.
در صورتی که مطابق شرایط معتبر بودن قیاس حد وسط باید حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد.

منطق

(کوثر دستورانی، مفهوم و مصادق، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

-۱۱۱

مفهوم «جزئی» معمولاً یا اسمی خاص است: مانند «مشهد و خلیج فارس» و یا با صفات اشاره «این و آن» همراه است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.
مفهوم «کلی»، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد خواه از موارد واقعی خارجی باشد مثل کتاب، خلیج و مولود کعبه، خواه از موارد فرضی باشد: مانند غول چراغ جادو

(هزیر ریمی، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۵ تا ۵۷)

-۱۱۲

به قضیه‌ای که در آن به اتصال یا انصال میان دو نسبت حکم شود، «قضیه شرطی» می‌گویند.

(هزیر ریمی، سنجشگری در تغیر، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۱۰ و ۱۱۱)

-۱۱۳

حس خودخواهی باعث می‌شود گاهی اشتباهات خود و بستگان خود را نبینیم یا به ناحق از آن‌ها حمایت کنیم.

(هزیر ریمی، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱)

-۱۱۴

تعریف مفاهیم دست و کره زمین از نوع «مفهومی» است. تعریف حیوان چهارپا «از طریق ذکر مصادیق» آن شکل گرفته و تعریف پلیس از طریق ذکر واژگان هم معنی است و «تعریفی لغوی» است.

(مانند سارات شاهمرادی، مفهوم و مصادق، صفحه‌ی ۲۱ تا ۲۳)

-۱۱۵

دانش بشری و تصور: عموم و خصوص مطلق: ۱- هر تصوری دانش بشری است. ۲- بعضی دانش‌های بشری تصور نیستند. ۳- بعضی دانش بشری تصور نیستند (تصدیق هستند)

تقابل و تناقض: عموم و خصوص مطلق: ۳ قضیه حاصل می‌شود. ۱- هر تناقض، تقابل است. ۲- بعضی تقابل‌ها تناقض‌اند. ۳- بعضی تقابل‌ها تناقض نیستند.
نسبت‌های چهارگانه میان دو مفهوم کلی است: اما رخش جزئی است و در نتیجه رابطه‌ای بین این دو وجود ندارد.